

L'ESP

REVISTA DE LLETRES

HIVERN / 2008 / NÚM. 50 / 1€

DOSSIER:
UN PROJECTE, 50 ILLES

ENTREVISTES:
XAVI SARRIÀ
GLÒRIA LLOBET

PERFIL: SÉRGIO KLEIN

REPORTATGES:
'ESPAIS NATURALS. PARATGES
PER DESCOBRIR'
AGUSTÍN FERNÁNDEZ PAZ

AVANÇAMENT:
'LA FILLA DE L'AMANT'

edicions
bromera

S U M A R I

3 OPINIÓ

EL SECRET ÉS A LA BOCA

GUSTAVO MARTÍN GARZO

4

L'OPINIÓ DE LA CRÍTICA

5 PERFIL

SÈRGIO KLEIN

GLÒRIA GORCHS

6

FLAIXOS

9

EL VALOR DELS NOSTRES 'ESPAIS
NATURALS'

JULI CAPILLA

10 ENTREVISTA

XAVI SARRIÀ: «PER A CANVIAR EL
MÓN, PRIMER L'HEM D'ENTENDRE»

NÚRIA CADENES

12 AVANÇAMENT

'LA FILLA DE L'AMANT'

13 QÜESTIONARI

GLÒRIA LLOBET

IGNASI FRANCH

DOSSIER

UN PROJECTE, 50 ILLES

15

EL DISSENY D'UNA ILLA DE LLIBRES

MARIA VILLALBA

16

L'ARXIPÈLAG 'L'ILLA'

VICENT BORRÀS

19 REPORTATGE

'LA FEBRE DEL TEMPS' TANCA EL
PORTAL

MARINA VERA

20 REPORTATGE

AGUSTÍN FERNÁNDEZ PAZ

UN AUTOR SENSE LÍMITS

CAROL BORRÀS

21 REPORTATGE

EL MÓN DELS MÉS PETITS

MERITXELL VALLS

22 QUADERNS D'ANIMACIÓ LECTORA

EL GRUIX DELS LLIBRES

TERESA DURAN

24 QUADERNS D'ANIMACIÓ LECTORA

EL TRESOR DELS VALENCIANS
LLEGIR EN VALENCIÀ ENS AJUDA A
CONÉIXER MILLOR EL NOSTRE POBLE

25

RESSENYES

28 REPORTATGE

PREMIS LITERARIS CIUTAT D'ALZIRA 2008

29

NOTÍCIES

30 EL RETROVISOR

LA GALÍCIA MÀGICA D'AGUSTÍN
FERNÁNDEZ PAZ

LOURDES TOLEDO

PORTADA: XAVI SARRIÀ. FOTOGRAFIA DE BERNAT GUTIÉRREZ.

EDITORIAL

50 ILLES

L'hivern de 1990 es distribuïa gratuïtament, entre els lectors subscrits al servei de novetats d'Edicions Bromera, el primer número de *L'Illa. Revista de Lletres*, una publicació de periodicitat trimestral amb què l'editorial, aleshores incipient, pretenia contrarestar la poca atenció que la premsa escrita i els mitjans de comunicació en general dedicaven al món del llibre i la lectura, i, en particular, a les obres de les editorials i dels escriptors valencians. No hi havia a penes, al final de la dècada dels vuitanta, una crítica valenciana especialitzada en la difusió del llibre, tret d'alguna que altra excepció honrosa i del professorat universitari que, per sort, es dedicaven cada vegada més a fer estudis acadèmics, sobretot, de la nostra literatura més clàssica.

En conseqüència, la majoria dels llibres produïts per les editorials valencianes no tenien pràcticament cap tipus de presència pública i els autors valencians només rebien algun comentari d'algun amic a qui, habitualment, l'autor mateix li havia encomanat l'encàrrec d'escriure-li una ressenya de l'obra perquè fóra publicada en una de les poques revistes literàries de caràcter minoritari existents a l'època. Però, amb aquesta pràctica, tampoc no s'aconseguia una bona difusió del producte. Per això, Edicions Bromera, que havia nascut amb la voluntat de ser una editorial competitiva, decidí apostar per la difusió de les seues obres i, davant l'absència dels mitjans habituals en altres cultures i territoris, es plantejà la conveniència de crear el seu propi canal de difusió. D'aquesta manera nasqué la revista *L'Illa* amb l'objectiu de difondre la producció pròpia, però, al mateix temps —i aquest ha estat, sens dubte, el seu major encert—, oferir als lectors un espai de reflexió al voltant de temes literaris i culturals d'interés més enllà de la presentació estricta de les novetats de l'editorial.

Els lectors trobaren entrevistes i articles que parlaven d'aspectes literaris i culturals generals que convenia guardar i col·leccionar. *L'Illa* no era un catàleg d'informació amb un temps de caducitat, sinó una revista cada vegada més atractiva, tant pels continguts com per la maquetació, que mereixia la perdurabilitat dels bons productes. I el pas del temps no ha fet res més que confirmar aquesta percepció que els lectors van saber captar des d'un començament. A ells, sens dubte, se'ls deu el mèrit de poder celebrar ara el nombre de 50 *Illes*: unes illes que, per sort, ja no naveguen en solitari l'oceà de les publicacions dedicades a la crítica del llibre valencià i a la difusió de la lectura. Ja disposen de la companyia d'alguns suplementos culturals meritoris elaborats per la premsa escrita i algunes revistes, però la necessitat de donar a conèixer la producció editorial valenciana i els nostres escriptors i escriptores continua vigent i, en aquest aspecte, *L'Illa* encara ha de continuar ben viva.

EL SECRET ÉS A LA BOCA

GUSTAVO MARTÍN GARZO

LA CELEBRACIÓ DE LA PASQUA JUEVA S'INICIA AMB UNA CERIMÒNIA HUMIL. LA FAMÍLIA ES REUNEIX ENTORN DE LA TAULA I, A LES POSTRES, AL MÉS MENUT LI CORRESPON FER LA PREGUNTA QUE TOTHOM ESPERA. LA PREGUNTA QUE DEMANA PER L'ORIGEN DEL POBLE JEUU, I PER LA CAUSA DE L'ÈXODE QUE ENCARA NO HA

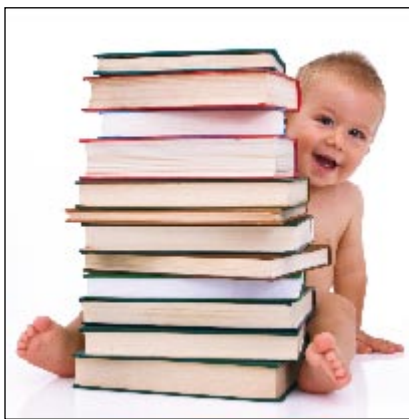

ACABAT. AQUESTA PREGUNTA FA QUE ELS GRANS ES VEGEN OBLIGATS A CONTAR L'ANTIGA HISTÒRIA DE L'EIXIDA D'EGIPTE, SOTA LES ORDRES DE MOISÉS, LA MARXA BEN LLARGA PEL DESERT I TOTES LES PENALITATS QUE VAN HAVER DE PATIR ELS AVANTPASSATS PER TAL D'ARRIBAR A LA TERRA PROMESA.

Han de parlar d'aquest destí atroç, però també de les trobades venturoses, de l'alegria entorn de les fogueres, dels cants als campaments, dels jocs dels infants, i dels nous amors entre els joves, que haurien d'assegurar la continuïtat del seu anhel. La pregunta del menut fa que aquestes històries es recorden i serviquen d'aliment a qui les escolten. No podem oblidar que aquesta cerimònia té lloc entorn de la taula comunitària i que el menjar que es reparteixen entre tots es confon amb les paraules que se senten i es diuen. De manera que tot és aliment, les paraules, el pa, el corder sacrificat, el vi, la memòria mateixa.

Les històries animen a tirar avant, a persistir en els somnis. Tal vegada per això un dels moments estel·lars d'aquesta cerimònia és quan un dels ancians evoca el miracle del mannà: la pluja blanca damunt el poble errant. I m'és impossible no assenyalar l'analogia que hi ha amb el camí de molles de pa d'en Polzet. Ambdós comporten un repartiment d'aliment, ambdós tenen lloc en condicions adverses, de pèrdua i desolació extremes. Vaig més lluny encara, tinc el convenciment que en qualsevol història, si realment val la pena ser escoltada, ha d'haver-hi alguna cosa semblant a aquest repartiment d'aliment. Encara més, no és això llegir, cercar un lloc, un cor comestible i endur-te'n una part de l'aliment que necessitem per a viure?

Ara em ve al cap una escena d'*E.T.*, la pel·lícula de Spielberg. És l'escena de la trobada entre el xiquet i la criatura que ve de l'espai. El xiquet sent que hi

ha alguna cosa a la casa, i decideix parlar-hi una trampa. I traça un camí de boletes de xocolata. Ningú no pot resistir una cosa així, i *E.T.* segueix aquest rastre tan dolç fins a l'habitació del xiquet, on aquest l'espera amagat. És un moment que justifica tota la pel·lícula, ja que tinc el convenciment que és justament d'això, i sols d'això, del que tracten totes les històries que existeixen: com algú dona menjar a algú altre, tot preparant l'instat únic en el qual el que li donarà són

les seues pròpies paraules com a aliment. Per això Carmen Martín Gaité, en un dels seus darrers poemes, va dir: «el secret és a la boca».

No crec que la literatura estiga en perill, ni que ho puga estar mai, almenys mentre hi haja infants. Per una raó ben senzilla, perquè els infants no podrien viure sense paraules. Les mares i els pares ho saben i per això no els deixen de parlar, fins i tot quan són tan menuts que és obvi que no poden saber el que els diuen. No importa, ells han nascut amb un instint que els permet reconèixer les paraules que valen

la pena, encara que no les entenguin. I quines altres paraules poden valer la pena sinó les que ens donen plaer? Per això, tots els qui es preocupen perquè s'ha deixat de llegir els clàssics, i pel futur dels llibres, poden estar ben tranquils, ja que els infants sempre vindran al món sabent llatí. La literatura té a veure amb les esperances de les persones, i n'hi ha prou que nasca un nou infant al món perquè aquestes es renoven. Hauríem de tenir sempre oberta per a ells la botiga de les nostres paraules.

**No crec que la literatura
estiga en perill,
ni que ho puga estar mai,
almenys mentre hi haja
infants. Per una raó
ben senzilla, perquè
els infants no podrien
viure sense paraules**

REVISTA DE LLETRES

50

HIVERN

2008

L'ILLA ÉS UNA PUBLICACIÓ D'EDICIONS BROMERA,
COORDINADA PER JOSEP A. FLUIXÀ I DIRIGIDA PER
JOAN CARLES GIRBÉS.

CONSELL DE REDACCIÓ: MARTA ESTRELLES, CAROL
BORRÀS I MARIA VILLALBA
CONSELL ASSESSOR: PASQUAL ALAPONT, JOSEP
BALLESTER, JEREMIES BARBERÀ, SALVADOR BATALLER,
ISIDRE CRESPO, JOSEP GREGORI, VÍCTOR A. OROVAL,
JOSEP PALÀCIOS, ENRIC SALOM I ENRIC SÒRIA
CORRECCIÓ LINGÜÍSTICA: SANTI CERVERA, JULI JORDÀ,
DAVID MORELL I BEGONYA SOLER
DISSENY GRÀFIC: ENRIC SOLBES
MAQUETACIÓ: CARLES BARRIOS, EVA BUENO,
SUSANA FRAGUAS, PERE FUSTER,
DANI ROSELLÓ I XAVIER TORTOSA

REDACCIÓ I ADMINISTRACIÓ: APARTAT DE CORREUS 147,
46600 ALZIRA (RIBERA ALTA), TELÈFON 962 402 254
WWW.BROMERA.COM
ILLA@BROMERA.COM
CONTRACTACIÓ DE PUBLICITAT: comercial@bromera.com

IMPRESSIÓ: BORMAC
TIRADA: 41.000 EXEMPLARS

AMB LA COL·LABORACIÓ DE:
Generalat de Catalunya
Institut Català
de les Indústries Culturals

ISSN: 1134-8666 / DL: V-166-1990 / PVP: 1 €

L'ILLA NO S'IDENTIFICA NECESSÀRIAMENT AMB ELS
ARTICLES DELS SEUS COL·LABORADORS, NI ELS
TORNA ELS ORIGINALS NO SOL·LICITATS. L'ILLA
AUTORIZA LA REPRODUCCIÓ DELS SEUS ARTICLES SI
SE'N FA ESMENT DE LA PROCEDÈNCIA.

L'opinió de la crítica

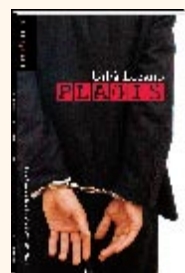

«Una novel·la de què és difícil eixir-ne indemne, que és difícil llegir sense establir lligams constants amb alguns clàssics indiscutibles de la literatura universal.»

PERE CALONGE. *Levante-EMV*
Novembre de 2008

«Destacaria la manera de descriure el pas del temps per mitjà de les descripcions del paisatge i la natura de la Vall de Gallinera. Bodí en sap fer un personatge tan viu, important i entranyable com els altres de la novel·la. I emociona.»

JOAN JOSEP ISESN. *Avui*
Novembre de 2008

«Una novel·la intel·ligent [...]. Deu històries que ens situen al llindar que separa la realitat de la ficció, la veritat de la mentida, el plagi de la reinterpretació i, en definitiva, la literatura de la vida mateixa.»

MARGARIDA C. SANZ. *El Punt*
Novembre de 2008

«Llibre especialment atractiu, ideal per a qualsevol persona que només tingui 5 minuts diaris per llegir [...]. Si bé al principi pot semblar apocalíptic, el final és molt esperançador: "El futur el crees tu".»

DAVID BUENO. *Avui*. Octubre de 2008

«Una recreació de la llegenda dels primers valencians i de les gestes d'un heroi mític, el rei Jaume I. Les il·lustracions de Francesc Santana mostren imatges dels diferents episodis que es narren i un retrat extraordinàriament bell del bon rei.»

ROSA MUT. *Cavall Fort*. Setembre de 2008

«Patxi Zubizarreta ens presenta un tema d'actualitat, la teleaddicció, amb la tendresa, la senzillesa i la contundència que el caracteritzen.»

PERE MARTÍ I BERTRAN. *Escola Catalana*
Octubre de 2008

SÉRGIO KLEIN

GLÒRIA GORCHS

PODEROSA VA APARÈIXER AL BRASIL EL 2005 I DES D'ALESHORES JA SE N'HAN DISTRIBUÏT MÉS DE 100.000 EXEMPLARS, HA ESTAT 120 SETMANES A LES LLISTES DELS LLIBRES MÉS VENUTS SEGONS LA PREMSA DEL PAÍS I HA DONAT PEU A L'AUTOR A ESCRIURE'N NOVES ENTREGUES. JUST UN ANY DESPRÉS, EL 2006, JA ES TROBAVA A LES

LLIBRERIES *PODEROSA* 2. LA TERCERA PART, *PODEROSA* 3, VA APARÈIXER EL 2007, I JUST AQUESTA TARDOR, ACABA D'APARÈIXER LA QUARTA ENTREGA, *PODEROSA* 4. PERÒ QUI S'AMAGA DARRERE AQUESTA NOVEL·LA JUVENIL QUE DESPERTA PASSIONS I QUE JA PODEM LLEGIR EN LA NOSTRA LLENGUA GRÀCIES A L'EDICIÓ DE BROMERA?

Nascut al Brasil, Sérgio Klein va començar a escriure poesia entre els setze i els disset anys i al llarg dels anys va anar tastant diferents gèneres. Tot i que sempre havia estat temptat a escriure per a infants, no va ser fins el 2001 que es va llançar definitivament a la literatura infantil i juvenil.

Klein, casat i amb tres fills, explica amb el sentit de l'humor que el caracteritza i que es desprèn de la seva prosa com va ser que el seu veritable nom va escurçar-se d'una manera extraordinària. «Sérgio da Rocha Kleinsorge», que així es diu l'autor realment, era un nom massa llarg per a les cobertes dels llibres. Per això, després de diferents proves sota la personalitat de «Sérgio da Rocha» o «Sérgio Kleinsorge», va decidir signar els llibres amb el sobrenom de Sérgio Klein.

Entre els diversos premis rebuts per l'autor, destaquen el Premio Casa de América Latina, conferit per Radio France Internationale de París i el primer premi del Concurso Nacional de Literatura Cidade de Belo Horizonte.

A més de les diverses aventures de *Poderosa*, ha publicat altres set títols per a infants i joves a l'editorial Fundamento, de São Paulo.

LA NOVEL·LA QUE HA MARCAT L'AUTOR

En *Poderosa*, Klein ha creat un personatge amb grapa que, a més a més, li permet reflexionar sobre el poder de

Sérgio Klein ha sabut connectar amb els interessos dels joves.

la paraula en un món globalitzat on la velocitat d'Internet ha modificat d'alguna manera les relacions socials.

Joana Dalva, una nena de tretze anys que somnia convertir-se en escriptora, explica en primera persona com va descobrir la facultat per canviar la història amb només un llapis i un paper. La protagonista, davant d'un treball d'escola, decideix modificar la

biografia de Joana d'Arc i presentar una redacció en què allibera l'heroïna de la foguera. Aquell mateix vespre a la televisió, una notícia trasbalsa l'opinió pública: el descobriment d'un diari secret de Joana d'Arc confirma tot allò que Joana havia imaginat a la seva redacció.

Aquest fet posa en alerta Joana: les seves redaccions poden canviar el passat? I què passa amb el present i el futur? Joana comença a escriure per modificar cada petit conflicte quotidià, i les seves paraules tenen conseqüències imprevisibles que l'obliguen a no parar d'escriure, cosa que genera nous problemes i situacions rocambolesques, que són l'eix vertebrador de *Poderosa*. Entremig, els joves lectors reconeixen els conflictes propis de l'edat i, al costat de Joana, podran parlar de pírcings, tatuatges, Internet, amors i amistats.

Aquesta novel·la s'inscriu en el gènere dels diaris personals juvenils, però amb la particularitat que el realisme propi d'aquest tipus d'obra es veu alterat amb certs elements fantàstics.

Però el fenomen *Poderosa*-Sérgio Klein no acaba amb els quatre lliuraments d'aquesta història. L'adaptació de *Poderosa* al cinema, sota l'autoria del mateix Klein i l'actriu Ingrid Guimarães, està en fase de producció i sembla que es començarà a rodar el 2009.

Klein ha creat
un personatge amb
grapa que li permet
reflexionar sobre
el poder de la paraula

PODEROSA. SÉRGIO KLEIN. TRAD. JOSEP FRANCO.
BROMERA, 2007.

Dubtes?

L'edició valenciana d'*El Punt* ha abandonat els quioscos i d'ara endavant estarà disponible només per subscripció. És possible que torne quan passe l'efecte de la crisi econòmica o és la conseqüència d'una crisi cultural més profunda?

Els programes d'internacionalització dels escriptors valencians que impulsen de manera conjunta l'Associació d'Editors del País Valencià i l'Acadèmia Valenciana de la Llengua –amb presència a Frankfurt el 2007, Guadalajara el 2008 i Bolonya el 2009– aconseguiran impulsar la desitjable traducció a altres llengües dels títols més reeixits dels escriptors valencians?

«L'escriptor és un dels grans vivificadors de la llengua. Si només repeteix les paraules velles, no va enlloc.»

BIEL MESQUIDA
Lletres

«És molt difícil parlar del que escrius, perquè escrius per una raó que no comprens. Si ho compreguérem, potser parariem... Escriure és una necessitat.»

J. M. G. LE CLÉZIO
Le Magazine Littéraire

«L'escriptor valencià és un dels més silenciats d'Europa.»

IGNASI MORA
Levante-EMV

«Els escriptors que critiquen els premis o són milionaris o són beneïts.»

MIQUEL DE PALOL
Diari de Balears

Una illa en l'oceà mediàtic

JOSEP FRANCO

El desplegament dels mitjans de comunicació per cobrir les campanyes dels candidats a president dels Estats Units ha estat només una mostra de la poderosa influència de la ficció audiovisual en les nostres vides. En el cas valencià, aquesta influència és tan notòria que moltes persones confien més en l'alta definició que en la realitat que tenen a un pam del nas. Però la pantalla enganya, manipula, coarta i promou una ètica, desconeguda fins ara, que glorifica els objectius assolibles a curt termini i menysprea l'esforç, el compromís i la constància. En els temps de pensament voluble i fugisser que travessem i, sobretot, en aquesta terra nostra de les oportunitats, que una revista dedicada a la literatura, als escriptors i als lectors arribe als cinquanta números és l'antítesi de la ficció fugaça en què volen fer-nos viure: és un acte de rebel·lia, una esmena a la totalitat dels pressupostos ideològics neoliberals i un motiu d'orgull i d'esperança.

A pesar de les tempestes que han estat a punt de fer-nos naufragar, dels cadàvers amics que hem vist podrir-se, de les derrotes que hem hagut de superar i de les gestes que no hem pogut escriure, l'esforç i la constància dels escriptors, la fe dels lectors i la complicitat entre els uns i els altres ens permeten continuar navegant, encara, ni que siga a mitja vela, amb la mar arrissada i sense el favor dels déus.

Per això celebrem els cinquanta números de *L'illa* i ens sentim satisfets i confortats: perquè la ficció mediàtica que tot s'ho vol engolir ens obliga a commemorar la supervivència de qualsevol bon vent que ens acompanye, de qualsevol braç fort que moga els remes, de qualsevol paraula escrita que ens recorde qui som i ens justifique.

Naix Edi.cat

Edi.cat és la xarxa d'editors independents nascuda de l'aliança de les editorials Angle, Bromera i Cossetània. Es tracta d'una proposta inèdita que no passa per la fusió empresarial, sinó per la creació d'una plataforma conjunta que permet a les editorials mantenir la seua personalitat i alhora reforçar el seu posicionament i millorar l'acció comercial i de difusió. Al gener de 2009 es posarà en funcionament el portal d'Edi.cat i es prepara també una jornada de reflexió sobre el món de l'edició independent en la nostra llengua, així com l'edició i la comercialització de títols dels catàlegs respectius en format electrònic. Una iniciativa oberta a la participació d'altres editors independents per participar amb força i il·lusió en els reptes del futur.

Escriptors a Guadalajara

Creada fa 21 anys, la Fira Internacional del Llibre de Guadalajara (www.fil.com.mx) és actualment el major esdeveniment del món de publicacions en castellà. En la convocatòria del 2008, l'Associació d'Editors del País Valencià ha participat amb deu editorials valencianes, entre aquestes Algar Editorial, i amb una representació d'escriptors de literatura infantil i juvenil: Teresa Broseta, Carles Cano, Pep Castellano, Llorenç Giménez i Enric Lluch. D'altra banda, l'editorial Pre-Textos ha rebut l'homenatge al mèrit editorial 2008.

20é aniversari de CEDRO

Amb motiu del 20é aniversari, CEDRO ha elaborat un manifest l'objectiu del qual és sensibilitzar la societat de la importància que es reconega i es remunere justament el treball dels creadors.

Flaixos

Per això, reclamen als poders públics una defensa activa dels drets d'autor i insten tots els centres de treball i de formació on s'utilitzen reproduccions de llibres i publicacions periòdiques mitjançant fotocòpia o digitalització a obtenir l'autorització prèvia dels titulars dels drets, tal com exigeix la llei, amb una llicència de reproducció de CEDRO. En www.cedro.org es pot llegir el manifest sencer.

El 'Llibre dels fets' a escena

La companyia Tornaveu i Edicions Bromera han preparat una coproducció del *Llibre dels fets* que acostarà aquesta obra emblemàtica als estudiants de 3r i 4t d'ESO i de Batxillerat. La posada en escena serà del 31 de març al 8 d'abril al Teatre El Musical de València. A més de l'obra de teatre, la sessió es completarà amb un col·loqui amb els actors i una guia didàctica per a treballar a classe. L'objectiu és transmetre la passió de Jaume I per tal que els joves coneguen millor tant el rei conqueridor, tot un símbol per a la nostra cultura, com el seu llegat literari més important, el *Llibre dels fets*.

Homenajes a Joan F. Mira

Les últimes setmanes, les llibreries s'han omplert d'obres relacionades amb Joan F. Mira. D'una banda, hi ha la seua última i esperada novel·la, *El professor de música* (Proa), que tanca una trilogia sobre la València contemporània. De l'altra, l'editorial Denes recull, en *El món i l'obra de Joan Francesc Mira*, els textos del simposi homònim organitzat per les universitats de València i Alacant; i una altra universitat, la Jaume I de Castelló, edita *Miscel·lània en honor a Joan F. Mira*. Tot això, mentre l'escriptor treballa en la pròxima obra, que publicarà Bromera al final del 2009.

El Nacional de LII, ja en Bromera

Agustín Fernández Paz ha guanyat el Premi Nacional de Literatura Infantil i Juvenil per *Només ens queda l'amor*. El guardó, del qual havia estat finalista unes quantes vegades, es va crear el 1978 per a reconèixer i estimular la creació literària de qualitat per a infants i joves. Bromera és l'editora d'Agustín Fernández Paz en la nostra llengua i ja té en el seu catàleg quinze obres d'aquest prestigiós escriptor gallec, entre les quals, la novel·la premiada. Enhorabona, Agustín!

Dades

Al País Valencià, la població competent en la nostra llengua ha caigut de 59,5% a 52,5%. A la ciutat de València, el percentatge empitjora, ja que només el 9,7% dels habitants sol parlar valencià, 10 punts menys que el 1993. De l'última enquesta feta a la ciutat d'Alacant, els resultats no són més optimistes, perquè es desprén que el 58,8% de la població sabia parlar valencià poc o gens. En aquest marc, Escola Valenciana-Federació d'Associacions per la Llengua ha posat en marxa la campanya de voluntariat «Parla'm en valencià» amb l'objectiu d'estendre l'ús de la llengua i, a més, integrar lingüísticament la població immigrant, que ja representa el 16,7% del total de la població valenciana i el 12% dels estudiants als centres educatius. El voluntariat funciona des del 2005 i ja ha fet que més de 2.500 persones, de 23 nacionalitats diferents, formen parelles lingüístiques per tal d'aprendre i ensenyar a usar la llengua.

Música en temps de Jaume I

Capella de Ministrers ha publicat un llibre-disc fabulós titulat *Música en temps de Jaume I*. La companyia, especialitzada en la recuperació de la música antiga com a part essencial de la memòria col·lectiva, ha volgut així retre un valuós homenatge a Jaume I en el 800 aniversari del seu naixement. L'obra inclou tres CD dedicats, respectivament, a la música religiosa, trobadoresca i andalusina dels segles XII i XIII, i es complementa amb uns textos en diverses llengües escrits, entre altres, per Antoni Furió, autor d'*El rei conqueridor*.

Minimàlia, frases que conviden a pensar

Minimàlia (www.minimalia.net) és una iniciativa que regala cada dia als seus subscriptors una frase per correu electrònic. Cal assenyalar que, sense excloure els grans autors internacionals, és important la presència d'autors de la nostra cultura. La subscripció és gratuïta i, a més, en el seu web es troben les frases classificades per autors i per temes.

Diari d'un Setembrista, en CD

El cantautor Paton Soler trau un nou disc aquest Nadal, en el qual figuren sis poemes extrets de *Diari d'un Setembrista*, de Jordi Llavina. Aquest cantautor vilafraquí, que fa 30 anys que canta i que ja ha editat 14 treballs, s'ha inspirat en el poemari guanyador del Premi Alfons el Magnànim 2006, una obra en què els temes clàssics com l'amor o el pas del temps es combinen amb la quotidianitat com a principi del sentiment poètic.

46.000 alumnes a 45 països

Professorat altament qualificat

Més de 14 anys d'experiència

15.000 graduats

Metodologia *e-learning*

Amb empresarials
volia millorar a la feina

Ara estic preparat per a muntar el meu propi negoci

Per això vaig triar la UOC

Si estàs decidit a millorar professionalment, fes-ho amb la Universitat en línia líder a Catalunya, la UOC. Aquí, trobaràs la titulació oficial que necessites per a convertir les teves il·lusions en un futur ple d'oportunitats, perquè l'exclusiva metodologia *e-learning* de la UOC és garantia d'èxit.

Fins on vols arribar?

TITULACIONS UNIVERSITÀRIES OFICIALS

GRAUS

(Noves titulacions
adaptades a l'EEES)

Dret
Humanitats
Psicologia

DIPLOMATURES

Ciències Empresarials
Turisme

LLICENCIATURES

Filologia Catalana
Dret*

Humanitats*
Psicologia*

*accés només des dels mateixos estudis
ja iniciats a una altra universitat

LLICENCIATURES 2N. CICLE

Administració i Direcció d'Empreses
Ciències del Treball
Comunicació Audiovisual
Documentació
Filologia Catalana
Investigació i Tècniques de Mercat
Psicopedagogia
Publicitat i Relacions Públiques

LLICENCIATURES 2N.CICLE/MÀSTER

Estudis de l'Àsia Oriental
Estudis de Ciències Polítiques
i de l'Administració

ENGINYERIES

Enginyeria d'Informàtica (2n. cicle)
Enginyeria Tècnica d'Informàtica de Gestió
Enginyeria Tècnica d'Informàtica
de Sistemes
Enginyeria Tècnica de Telecomunicacions,
especialitat de Telemàtica
Títol propi Graduat de Multimèdia

MÀSTERS OFICIALS

Educació i TIC (*e-learning*)
Programari lliure
Societat de la informació i el coneixement
Prevenició de Riscos Laborals

I TAMBÉ A LA UOC

Formació de postgrau
@teniu universitari
Curs d'accés per a més
grans de 25 anys

Sol·licitud d'accés a www.uoc.edu. Inici període lectiu: febrer de 2009

Informa-te'n als centres i punts de suport de la UOC
a Barcelona, L'Hospitalet, Lleida, Granollers, Manresa, Reus,
Sabadell, Salt, Sant Feliu de Llobregat, Terrassa, Tortosa, Vic,
Vilafranca del Penedès, Vilanova i La Geltrú, Ciutadella,
Eivissa, Manacor, València, Sevilla, Madrid i L'Alguer, al tel.
902 141 141 i al nostre web www.uoc.edu

UOC
Universitat Oberta
de Catalunya
www.uoc.edu

EL VALOR DELS NOSTRES 'ESPais NATURALS'

JULI CAPILLA

ESPais NATURALS. PARATGES PER DESCOBRIR MOSTRA VORA TRENTA PARATGES NATURALS REPARTITS PER TOTA LA GEOGRAFIA VALENCIANA, AMB 150 IMATGES DE GRAN BELLESA. LA DESCRIPCIÓ D'AQUESTS PARATGES, DELS ITINERARIS RECOMANATS I DELS VALORS QUE ATRESOREN FA D'AQUEST VOLUM UNA

EINA MOLT ÚTIL PER A CONÈIXER ELS RACONS NATURALS MÉS SUGGERIDORS DEL TERRITORI VALENCIÀ. AQUEST NOU VOLUM D'ESPais NATURALS SEGUEIX LA LÍNIA TEMÀTICA ENCETADA AMB *ESPais NATURALS. TERRES INTERIORS VALENCIANES* I *ESPais NATURALS DEL LITORAL VALENCIÀ*.

Els valencians tenim –encara!– un patrimoni mediambiental extraordinari. I diem *encara* perquè alguns dels nostres paratges naturals més emblemàtics i singulars han patit agressions considerables. Per sort, els darrers anys alguns d'aquests indrets naturals s'estan recuperant. És el cas, per exemple, del Clot de Galvany, una llacuna palustre situada prop d'Elx. Un altre lloc on està produint-se una regeneració important és la conca del riu Serpis, sobretot en el trajecte més abrupte, entre l'Orxa i Vilallonga.

Hi ha espais naturals que estan molt a prop de les ciutats i que, miraculosament, conserven un atractiu i una riquesa que els fan irresistibles a la mirada dels curiosos i els excursionistes. En són exemples il·lustratius la serra Gelada, situada entre les badies de Benidorm i Altea, o els penya-segats de la Marina Alta, entre Dénia i Xàbia, amb impressionants i vertiginoses vistes al mar. O el Mondúver, un cim encaixonat entre la Safor i la Valldigna des del qual es pot albirar, els dies més clars, l'illa d'Eivissa. O la serra de la Murta, a Alzira, un bosc mediterrani temperat per un clima suau que acull exemplars magnífics de porc senglar, raboses i nombroses espècies d'ocells.

AUTÈNTICS TRESORS NATURALS

I hi ha també les darreres recialles d'un territori que antigament era ple de marjals costaneres, com ara el Clot de la Mare de Déu, a Borriana; la marjal del Moro, a Sagunt, o la d'Almenara. Tots tres espais constitueixen una font excepcional de riquesa natural, sobretot pel que fa a la fauna aviària i aquàtica.

L'aigua és, sens dubte, una garantia de bellesa. Vegem, si no, les famoses fonts de

Riu Serpis, un dels paratges per descobrir amb aquest llibre.

l'Algar (Callosa d'en Sarrià); el riu Carbo (Vilafermosa); el Tello, un paratge natural entre Llombai, Alfarb i Picassent; l'embassament de Loriguilla, als Serrans, i el Salto de la Novia, a Navaixes.

No podem oblidar tampoc la Vall de Gallinera, esguitada ací i allà de cirerers i de poblets entranyables com ara Alpatró, Benissivà o Benialí. La toponímia d'aquests llogarets delata un passat morisc que encara ressona.

Alguns dels nostres paratges naturals tenen, a més, un valor patrimonial des del punt de vista de la ciència, com el parc de Xera, un dels tres únics parcs geològics que hi ha a tot Espanya; o l'aqüeducte de Peña Cortada, una meravella d'enginyeria arquitectònica romana que portava aigua,

segons sembla, des del riu de Toixa (Tuéjar) almenys fins a Lliria, o qui sap si fins a Sagunt.

I, per descomptat, hi ha també les zones naturals més agrestes i apartades que han conservat la fesomia quasi intacta des de fa segles. Els barrancs dels Horts (Alt Maestrat), de la Mosquera (serra d'Espadà), de les Santes (Desert de les Palmes), de l'Infern (Font Roja); o els boscos de Montanejos, la Cabrentà (Canal de Navarrés), el Surar (entre Pinet i Llutxent), la rambla de Sellumbres (Ports) o Pozo Junco (El Toro) constitueixen els millors exponents del patrimoni natural i mediambiental valencians.

Aquest nou volum d'*Espais naturals* ens proporciona una informació valuósíssima sobre alguns dels nostres paratges naturals més bonics. Una oportunitat per a conscienciar-nos del valor que tenen i sobre com és d'important cuidar-los i conservar-los.

**Una oportunitat
per a conscienciar-nos
del valor d'alguns
dels nostres paratges**

ESPais NATURALS. PARATGES PER DESCOBRIR.

EDUARDO BARRACHINA. BROMERA, 2008.

XAVI SARRIÀ:

«PER A CANVIAR EL MÓN, PRIMER L'HEM D'ENTENDRE»

NÚRIA CADENES

XAVI SARRIÀ ÉS EL CANTANT D'OBrint PAS, AIXÒ JA HO SABÍEM. QUE ESCRIVIA TAMBÉ HO SABÍEM, PERQUÈ MOLTES DE LES LLETRES DEL GRUP DUEN LA SEVA EMPREMTA. QUE ERA UN MOLT BON ESCRITOR ÉS LA SORPRESA QUE ENS TENIA GUARDADA I QUE

ES REVELA ARA DE LA MÀ DELS VINT-I-DOS CONTES AMB QUÈ HA CONFEGIT AQUESTES *HISTÒRIES DEL PARADÍS*, UN RETRAT PUNYENT DEL MÓN ACTUAL AMB NARRACIONS TAN BÈSTIES I TENDRES I HUMANES COM LA VIDA MATEIXA.

Encara que ja està bregat en el llarg enfilall d'entrevistes que segueix la presentació d'una obra, Xavi Sarrià s'asseu davant de la gravadora sense dissimular la tímida característica. Però ara és diferent: més nervis. Perquè no hi ha pas un disc, damunt la taula, sinó aquesta sorpresa en forma de llibre que s'ha tret de la butxaca creativa. Alguns fils, però –i, d'entrada, el títol–, el nuen amb el darrer treball d'Obrint Pas, *Benvinguts al Paradís*. I què fou primer, Xavi, l'ou o la gallina? Ell ens ho explica amb veu pausada: «El disc volia representar les contradiccions del món actual, on la societat ideal que ens venen sembla el paradís, el paradigma de les llibertats, els drets i la justícia, i, en canvi, amaga realitats ben amargues. El llibre beu del mateix concepte, però no tenen més relació que aquesta voluntat de reflectir el món d'avui».

El pas a la literatura no ha estat, per a ell, un trànsit, sinó un retrobament: «Vaig posar-me a escriure molt abans de fer cançons. De fet, va ser així com vaig començar a crear: passava moltes hores tancat a casa escrivint. Parle de quan tenia 13 o 14 anys: quan acabava els deures, escrivia; sempre; molt i molt; compulsivament». Després, la música el va xucar, recorda. Obrint Pas va funcionar de seguida. I ell s'hi va abocar. Però es considera, de fet i sobretot, un «autor de cançons»; per això confegeix ara el llibre

© Bernat Gutiérrez

Xavi Sarrià canvia en Històries del Paradís el seu format habitual, la cançó, pel del relat breu.

amb naturalitat. «Fer cançons està molt relacionat amb la literatura –afirma–, amb els contes. Ho vaig tornar a descobrir ara fa un parell d'anys, en començar a escriure de veritat. Simplement he intentat plasmar la força de les cançons en un text. Com que són històries curtes, al final el llibre és com un disc, amb moltes cançons que vas cuidant i polint, que són diferents però que, al remat, també tenen un concepte global. Amb un embolcall o amb un altre, sempre és el mateix cas: explicar històries».

LA VOLTA AL MÓN AMB 22 RELATS

I, tot explicant històries amb un llenguatge afuat i directe que també impregna de màgia quan cal, el jove escriptor ens du a fer la volta al món: «Sempre m'ha interessat molt el que podríem dir-ne la política internacional. I he intentat retratar-ho». Amb ell i els personatges que dibuixa amb concisió, ens traslладem als Balcans, a l'Àfrica o al Japó i a tot arreu hi acabem trobant algun fil que ens interpel·la, que parla de nosaltres. Són històries molt humanes i amb experiències i sentiments també molt humans i «potser contraposats: als països rics les històries tenen més relació amb l'avorrimnt, amb el desfici de no saber què fer, mentre que als països pobres és tot el contrari: allà, hi sobreviuen i

**Amb l'embolcall
de la música o
amb qualsevol,
sempre és el mateix cas:
explicar històries**

hi viuen amb molt pocs elements». Experiències i sentiments i personatges contraposats que no desapareixen quan s'acaba un conte: n'hi ha alguns que també fan acte de presència entre pàgines que d'entrada no els correspondrien. «La història ambientada als EUA, per exemple —ens avança Xavi—, està relacionada amb la del Japó; que també està relacionada amb la del videojoc. També al llibre hi ha interconnexions, com passa al nostre món global». I si algunes històries s'interrelacionen, alhora mantenen la seva pròpia força, personal i independent, cadascuna plantejant qüestions diferents, retratant persones i «paradisos» diferents.

El viatge que proposa Xavi Sarrià no és innocu, val a dir: deixa empremta, tal com pretén l'autor. Retrata el món sense concessions. Però no cau, per aquest fet, en el nihilisme. Al contrari, especifica vehement: «Escric històries crues i en realitat sóc bastant optimista. No és una contradicció; considere que per a ser optimista s'ha de ser conscient de la realitat: per a canviar el món, primer l'hem d'entendre».

TOCS D'HUMOR ENTRE LA CRUA REALITAT

També hi ha espai per a la sorpresa, la distensió, fins i tot l'humor, en aquestes *Històries del Paradís*: de cop, entre els personatges tan de carn i ossos que ens dibuixa Sarrià, s'hi cola un mosquit (un mosquit cadet!) o una formiga. Sempre insectes, així sí: «M'agraden, són animals desagradables, esquerps, xicotets, que molesten, que van fent la seua i tenen també un punt graciós. A banda, representen un micromón: de fet, ens mirem el món de les formigues com si fóra una cosa molt ínfima, sense adonar-nos que el nostre podria ser així d'insignificant dins de l'univers». El cas és «treure-li pes al dramatisme, al realisme cru» amb què impregna la seva narrativa, i afegir-hi «una nota de surrealisme», raona, amb la intenció d'ajudar a «veure les coses des d'una perspectiva més innocent:

XAVI SARRIÀ (Barcelona, 1977)

és lletrista i cantant del grup

Obrint Pas, un dels més populars de la música catalana actual.

Ha publicat sis discos i ha fet més

d'un miler de concerts. Llicenciat

en filologia catalana, *Històries del*

Paradís és el seu primer llibre.

Històries del Paradís ens propo-

sa un viatge pel nostre planeta a tra-

vés d'un mosaic ple de vida en què

la realitat més crua s'entrellaça amb

la fantasia més sorprenent. Escrit a

base de flaixos que ens conviden a

reflexionar sobre el món que vivim

i construïm entre tots.

la del mosquit que ix del seu paradís i de sobte es troba al campament de les FARC, per exemple». I el toc fantàstic es barreja aleshores, ben a posta, amb la realitat-real: la que descriu l'escriptor des del seu teclat; la que transcriu, simplement (una fitxa en un camp d'internament d'estrangers, a Barcelona; un informe de les FARC;

Escric històries
crues i en realitat
sóc bastant optimista.
No és una contradicció

© Bernat Curiérez

En el primer llibre de Xavi Sarrià s'entrellaça la realitat més punyent amb la fantasia més sorprenent.

la programació televisiva: coses tan certes que semblen inventades), amb voluntat d'antologia.

Havia revisat documents i galeries, i coneix el text del dret i del revés. Xavi Sarrià es confessa tanmateix emocionat en tenir el llibre fet objecte, palpable, al davant. El verí de la literatura, infiltrat de temps, s'escampa a plaer i es consolida. La nova veu narrativa ha estat molt ben rebuda. I ell confirma intencions i tranquil·litza expectatives: «He començat a escriure amb la voluntat de continuar escrivint. No és una anècdota ni un caprici. Més aviat al contrari. Música i literatura són dues passions que per a mi estan relacionades i crec que es poden compaginar. Amb l'escriptura he reprès tota la meua passió d'abans del grup i alhora hi he afegit tot el que he après amb el grup. Ara estic enganxat a aquesta possibilitat de recrear mons, inventar i submergir-me en totes les històries que imagine: crear sense límit és molt gratificant. Continuaré escrivint».

HISTÒRIES DEL PARADÍS. XAVI SARRIÀ.

BROMERA, 2008.

WWW.BROMERA.COM/PARADIS

'LA FILLA DE L'AMANT'

BROMERA INCORPORA A LA COL·LECCIÓ «L'ECLÈTICA» UNA DE LES ESCRIPTORES AMERICANES CONTEMPORÀNIES MÉS ATREVIDES I CORROSIVES, I HO FA AMB LA SEUA OBRA MÉS PERSONAL I COLPIDORA. EN *LA FILLA DE L'AMANT*, A. M. HOMES ABORDA AMB HONESTEDAT EL TEMA DE LA IDENTITAT. AMB TRENTA ANYS, DESCOBREIX QUE LA SEUA MARE BIOLÒGICA, ELLEN,

VOL POSAR-SE EN CONTACTE AMB ELLA. AQUEST FET TRASBALSARÀ PER COMPLET LA VIDA DE L'AUTORA I NO SERÀ FINS DESPRÉS DE MORIR ELLEN QUE S'ADONE QUE NECESSITA RECONSTRUIR EL PASSAT FAMILIAR PER TAL DE SABER QUI ÉS. COMENÇA AIXÍ UNA RECERCA FRENÈTICA I APASSIONANT, QUE ÉS TOTA UNA LLIÇÓ DE VALENTIA. ACÍ EN TENIU UN TAST.

—És sobre mi?

—Sí, sobre tu. Hem rebut una trucada. Algú et busca.

Després de tota una vida passada pràcticament en un programa de protecció de testimonis, m'han descobert. M'aixeco sabent una cosa de mi mateixa: sóc la filla de l'amant. La meua mare biològica era jove i soltera; el meu pare, més gran i casat, amb una família pròpia. Quan vaig néixer, el desembre de 1961, un advocat va telefonar als meus pares adoptius i els va dir:

—El seu paquet ha arribat, i ve embolicat amb cintes roses.

La meua mare es posa a plorar:

—No cal que hi facis res, pots deixar-ho estar i prou —diu, intentant alleujar-me de la càrrega—. Però l'advocat va dir que li agradaria parlar amb tu. No podria haver estat més amable.

—Torneu a explicar-m'ho: què va passar?

Detalls, minúcies, com si els fets, l'acció i la reacció de preguntes plantejades i respostes, hi hagin de donar sentit, hi hagin de donar ordre, forma, i la cosa que més hi manca: lògica.

—Fa unes dues setmanes ens varen telefonar. Era l'Stanley Frosh, l'advocat que va encarregar-se de l'adopció, que telefonava per dir que havia rebut una trucada d'una dona que li va dir que si tu volies posar-te en contacte amb ella, ella estaria disposada a saber de tu.

—Què significa això de «disposada a saber de tu»? Vol o no vol parlar amb mi?

—No ho sé —respon la meua mare.

—Què va dir en Frosh?

—No podria haver estat més amable. Va dir que havia rebut aquesta trucada, el dia abans del teu aniversari, i no estava segur de què voldríem fer nosaltres amb la informació, però pensava que haviem de tenir-la. T'agradaria saber el nom d'aquella dona?

—No —responc.

—Vam discutir fins i tot si t'ho dèiem o no —explica el meu pare.

—Ho vau discutir? Com podríeu no dir-m'ho? No és informació vostra. I si no m'ho haguéssiu dit i us hagués passat alguna cosa i aleshores jo ho hagués descobert més endavant?

—Però si ja t'ho estem dient —respon la meua mare—. El senyor Frosh diu que pots trucar-li quan vulguis.

Ofereix Frosh com si parlar amb ell hagi de fer alguna cosa; com ara arreglar-ho.

—Això va passar fa dues setmanes i no m'ho dieu fins ara?

—Volíem esperar-nos fins que fossis a casa.

—Per què us va telefonar en Frosh? Per què no em va telefonar directament?

Jo tenia trenta-un anys, una adulta, i continuaven tractant-me com un infant a qui cal protegir.

—Càsum ella —diu la meua mare—, ja s'ha de tenir fetge!

Aquest era el malson de la meua mare; sempre havia tingut por que vindria algú i se m'enduria. Jo havia cres-

cut sabent que aquesta era la seva por, sabent en part que no tenia res a veure amb el fet que se m'enduguessin, sinó amb la seva primera criatura, un fill, que havia mort just abans que jo nasqués. Vaig créixer amb la sensació que en algun nivell molt bàsic la meua mare mai no es deixaria tornar a lligar amb vincles. Vaig créixer amb la sensació que em mantenien a distància. Vaig créixer furiosa. Temia que hi havia alguna cosa en mi, algun defecte de naixement que em feia repulsiva, impossible de ser estimada.

La meua mare se'm va acostar. Volia abraçar-me. Volia que jo la consolés. ●

**Vaig créixer amb
la sensació que em
mantenien a distància.**

**Vaig créixer furiosa.
Temia que hi havia
alguna cosa en mi,
algun defecte de
naixement que em feia
repulsiva, impossible
de ser estimada.**

LA FILLA DE L'AMANT. A. M. HOMES

TRADUCCIÓ D'EDUARD CASTANYO. BROMERA, 2008.

GLÒRIA LLOBET:

«ELS NOIS HAN DE SABER QUE LA VIDA POT SER CRUA»

IGNASI FRANCH

ABANS D'ABORDAR LA NARRATIVA PER A ADULTS AMB OBRES COM *EL COR DE LES PEDRES* O *CONNECTA'T*, *SÍLVIA*, GLÒRIA LLOBET VA SER DURANT ANYS DEFENSORA D'UNA LITERATURA PER A JOVES OBERTA AL TRACTAMENT DE TEMES SENSIBLES. *EL DIARI DE LA NEUS*, ARA REEDITAT, ÉS

UN DELS SEUS TREBALLS MÉS MEMORABLES. EN FORMA DE DIETARI PERSONAL, PLANTEJA ELS PRIMERS AMORS DE LA PROTAGONISTA, I EL SACSEIG INTERIOR QUE LI PROVOCA EL GREU ACCIDENT DE QUI, ALS SEUS ULLS, HAVIA DE SER L'ESCOLLIT.

—*Dotze anys després de la primera edició d'El diari de la Neus, amb el coneixement que li dona la seva tasca docent, creu que els adolescents han canviat?*

—Jo penso que allò essencial, els sentiments de les persones, no ha canviat. Tampoc el fet que l'adolescència és una etapa de mudança i virulències. Sí que han sorgit eines per relacionar-se mitjançant les noves tecnologies, generadores de nous escenaris i, també, de noves problemàtiques.

—*El que podria haver estat un relat lleuger dels primers desenganys amorosos es converteix en quelcom més dur...*

—A la meua literatura juvenil sempre he volgut aportar alguna cosa que pogués enriquir els valors dels lectors. Trobo important que hi hagi una narrativa fantàstica, només d'entreteniment.

—*Encara que estigui destinada als joves, la literatura sempre ha d'incloure dramatisme per remoure consciències?*

—Sí, penso que és important que els nois i les noies s'encarin amb els drames, aprenguin que la vida pot ser crua i es preparin per fer front a responsabilitats.

—*L'accident de moto d'un adolescent és segurament el fet central de l'obra. Tractar aquest tema va néixer d'una preocupació personal?*

—La veritat és que sí. En aquell moment els meus fills van començar a usar-ne, i vaig conèixer un noi que havia tingut un accident. Arran de la informació que aquest em va proporcionar, i de la meua preocupació, va sorgir el llibre.

—*Commou el conflicte interior de la protagonista en adonar-se que no està preparada per comprometre's amorosament amb el seu xicot paraplegic. Però sembla*

Glòria Llobet aprofita l'experiència com a mestra per a construir les seues novel·les.

afirmar-se que madurar no passa per oblidar els sentiments idealitzats, sinó per transformar-los...

—Una cosa no treu l'altra. Penso que els adolescents són sensibles a les dificultats dels companys, més encara si són conseqüència d'un accident. De la meua experiència com a mestra he extret que acostumen a protegir els companys discapacitats. Potser els professors hi hem contribuït fent-los veure que ells també poden trobar-se en situacions difícils, però en tot cas és així.

—*En escriure una novel·la sobre un fet dramàtic dirigida al públic jove, als objectius habituals d'un narrador s'afegeixen consideracions morals i pedagògiques. Fins a quin punt el pla d'obra neix determinat per aquestes?*

—Segurament *El diari de la Neus* va ser, entre totes les meves novel·les juvenils, la més intencionada i la que tenia una voluntat més didàctica. Buscava que els lectors fossin conscients d'un perill. Podria haver parlat d'altres problemes, però la meua preocupació personal va fer que em decantés pels accidents en motocicleta.

—*Narrar en forma de diari és un recurs per plantejar les qüestions morals defugint l'aparença moralista?*

—Sí. Crec que narrar en primera persona facilita que els joves se sentin més identificats amb allò explicat, i que no tinguin la sensació que estàs moralitzant-los. Crec que així és més fàcil arribar-hi.

—*Quin és el moment actual de la Glòria Llobet prosista?*

—Ja fa uns quants anys que em dedico a la literatura per a adults, i recentment he guanyat el Premi Pollença de Narrativa. Però no m'abandona la temptació de tornar a escriure per als joves en un moment o altre.

Narrar en primera persona facilita que els joves se sentin més identificats amb allò explicat, i que no tinguin la sensació que estàs moralitzant-los

EL DIARI DE LA NEUS. GLÒRIA LLOBET. BROMERA, 2008.

Actualitat - Reportatges - Entrevistes - Novetats editorials
24 hores al dia, 7 dies a la setmana

www.vilaweb.cat/lletres

EL DISSENY D'UNA ILLA DE LLIBRES

MARIA VILLALBA

QUATRE ANYS DESPRÉS DEL NAIXEMENT D'EDICIONS BROMERA, TOTA UNA AVENTURA EMPRESARIAL I CULTURAL AMB UN FUTUR PROMETEDOR I MOLT IL·LUSIONADOR, EL 1990 VA VEURE LA LLUM EL PRIMER NÚMERO DE LA REVISTA DE LLETRES DE L'EDITORIAL: *L'ILLA*. AMB EL PROPÒSIT FERM DE DIVULGAR

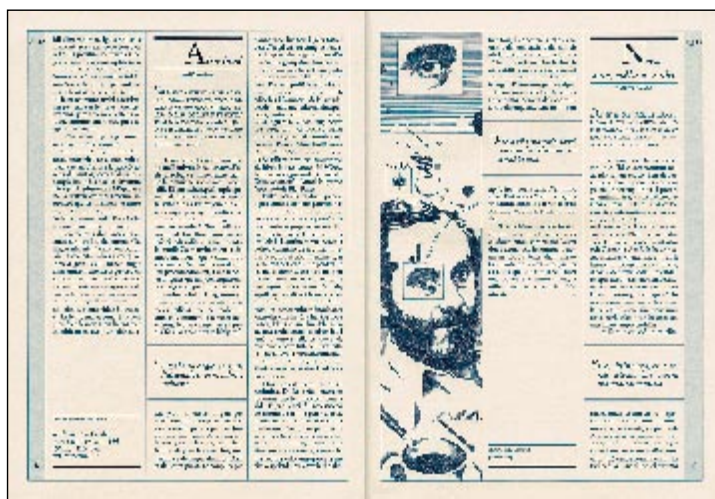
LA LITERATURA –SOBRETOT LA FETA EN LA NOSTRA LLENGUA, PERÒ TAMBÉ EN ALTRES– I DE DONAR UNA VEU DIFERENT DELS LLIBRES ALS ESCRIPTORS I INTEL·LECTUALS MÉS DESTACATS DEL NOSTRE ÀMBIT, LES IDEES ES TRANSFORMAREN EN TINTA I PAPER DE LA MÀ D'ENRIC SOLBES.

L'illa número 1 tenia dotze pàgines i s'imprimia amb tinta blau fosc sobre paper crema. La part gràfica de la revista, creada completament per Enric Solbes, era austera i senzilla. Amb poques fotografies i uns quants dibuixos que feia el mateix Solbes, s'il·lustraven els nou articles que formaven *L'illa*. Aquest disseny obeïa a les circumstàncies del seu naixement: era una revista que començava, d'una editorial que començava. L'arxiu fotogràfic de l'editorial pràcticament no existia i el pressupost no arribava per a les alegries de la impressió a quatre tintes.

La revista va rebre una acollida excel·lent per part del món de les lletres, que va saber valorar la iniciativa d'Edicions Bromera de crear un suport en què, a més de presentar les seues novetats editorials, es parlara de literatura. Tanmateix, les lloances no van aquietar l'esperit que inspirava *L'illa*, i l'equip de Bromera va continuar buscant la manera de millorar. A poc a poc, s'hi incorporaren noves seccions, la fotografia va passar a tenir més presència i les dotze pàgines inicials esdeviniren primer setze i després vint-i-quatre.

DEL BLANC I NEGRE AL COLOR

Cinc anys i quinze números després de néixer, *L'illa* estrenava un disseny completament renovat i en color, obra també d'Enric Solbes, qui ha estat des del principi responsable de la imatge de la revista. El procés, però, va ser gradual. En un principi es va pensar canviar la impressió d'una tinta a dues, la qual cosa

provocà que *L'illa* 15 fóra un número de transició, imprés en color però sense explotar totes les possibilitats del nou format.

Va ser llavors que es crearen la major part dels elements iconogràfics que donen personalitat a la revista, com ara els punts que tanquen cadascun dels articles o les icones que acompanyen les seccions Flaixos o Retrovisor. Progressivament, la fotografia

va assolir el paper protagonista, substituint el dibuix.

A partir del número 17, a l'hivern de 1997, la revista ja adopta l'aparença que té en l'actualitat. Aquest disseny –que es caracteritza principalment per les orles i els destacats en color– ha copsat a la perfecció l'esperit de *L'illa*, i, més de deu anys després, continua responnent a les necessitats de maquetació de la revista i servint de marc per a la nostra literatura.

DEL PAPER A LA WEB

A banda del format paper, aquesta publicació també té una versió electrònica que ha anat modernitzant-se amb el pas del temps: les primeres baixades en PDF s'han complementat fins a posar a l'abast dels lectors una versió més dinàmica disponible les 24 hores del dia en l'adreça www.bromera.com/lillaweb. A més dels articles de l'últim número publicat, *L'illa* digital disposa també d'una completa hemeroteca per a consultar els números anteriors.

La revista va rebre una acollida excel·lent per part del món de les lletres, que va saber valorar la iniciativa

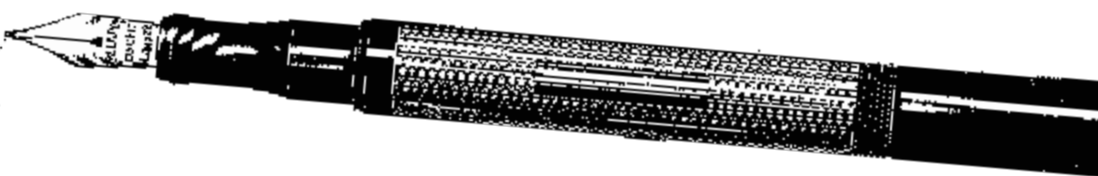
L'ARXIPÈLAG 'L'ILLA'

VICENT BORRÀS

L'HIVERN DE 1990 ES PUBLICAVA EL PRIMER NÚMERO DE *L'ILLA*. REVISTA DE LLETRES. HAN PASSAT ELS ANYS I *L'ILLA*, AMB UNA BEN GUANYADA MAJORIA D'EDAT, CONTINUA PARLANT DE LLIBRES I DE LITERATURA AMB LA MATEIXA FRESCOR QUE DESPRENIEN

AQUELLES DOTZE PÀGINES RÍGIDES DELS PRIMERS TEMPS. 50 ILLES DE *L'ILLA*. MÉS ENLLÀ DEL CATÀLEG DE NOVETATS LITERÀRIES D'UNA EDITORIAL, *L'ILLA* ÉS UNA REVISTA DE LITERATURA: 50 ILLES EN UN OCEÀ DE LLIBRES I LLIBERTAT.

L'ILLA

Si bé és cert que *L'illa* va nèixer per a difondre els llibres d'Edicions Bromera i els seus autors, no ho és menys que des del primer número mai no ha deixat de tenir una clara voluntat de ser una revista literària que fomenta la lectura, amb entrevistes als protagonistes de la cultura del nostre temps i del nostre àmbit.

En aquell primer número, Enric Sòria entrevistava Toni Mollà, Joan Triadú parlava de la novel·la *El supervivent* de Faville, Josep Ballester escrivia sobre Verne, apareixien quatre articles sobre Maigret i Georges Simenon, que havia mort uns mesos enrere, i Josep Gregori signava un article sobre els 500 anys del *Tirant*. En els crèdits Enric Sòria figurava com a coordinador i, el Consell de Redacció, el componien: Josep Ballester, Jeremies Barberà, Josep A. Fluixà, Josep Gregori, Víctor A. Oroval i Josep Palàcios (només uns mesos després s'incorporaren Enric Salom i Vicent Borràs). I el disseny, de la mà d'Enric Solbes.

Des d'aquell primer número, *L'illa* ha estat testimoni dels canvis socials produïts en aquest temps que afecten fins i tot el procés d'elaboració: en aquells primers anys els articles arribaven mecanografiats, cap no ho feia per correu electrònic. Pel que fa a l'estructura de la revista i als seus continguts, *L'illa*, més que canviar, ha crescut, perquè aquelles 12 pàgines s'han convertint en 32 ja que s'han augmentat les seccions i els col·laboradors. Però les inquietuds que inspiraren el seu naixement són les mateixes: fomentar la literatura i la lectura en la nostra llengua. I així ho testimonien les 50 illes d'aquest arxipèlag que és *L'illa*.

L'esquema bàsic de la revista, des d'un principi, ha disposat d'una secció d'entrevistes als autors que en el seu moment han estat notícia, el dossier o tema central de la revista i les ressenyes de les

novetats. A aquesta estructura, s'hi ha anat afegint l'editorial, les notícies culturals breus, l'article d'opinió o el Retrovisor, que recupera de l'oblit algun títol editat anys enrere.

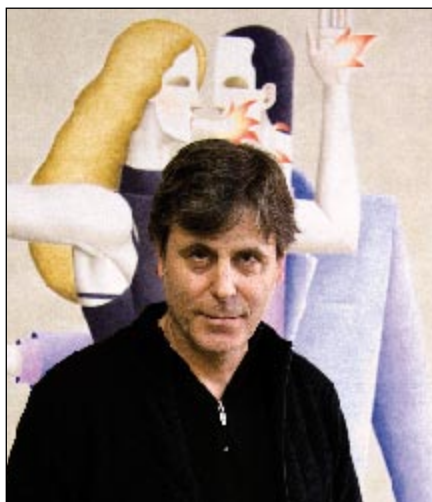
UN FUM DE TEMES I COL·LABORADORS

Al llarg d'aquestes més de mil pàgines de revista són molts el noms dels col·laboradors, dels entrevistats, i molts són també els temes que s'hi ha tractat. Sense ànim de fer-ne una llista exhaustiva, convé que en donem algunes informacions perquè copsem la magnitud d'aquest arxipèlag. Així per exemple, *L'illa* ha donat compte de tots els binomis possibles amb què s'encara la literatura (la història, la ciència, el paisatge, les dones, el periodisme, la multiculturalitat...) i ha tocat tots els adjectius que la qualifiquen (històrica, juvenil, eròtica, negra, fantàstica...), ha alçat acta d'algunes de les efemèrides culturals del moment (l'any dels Borja, del rei Jaume I, de la batalla d'Almansa, d'Ausiàs March, de l'AELC, de Verne, Frankfurt 2007, el pacte lingüístic...). També ha centrat l'interès en alguns dels nostres autors més emblemàtics (Fuster, Mira, Torrent o Simó), ha entrevistat primeres espases (Xukri,

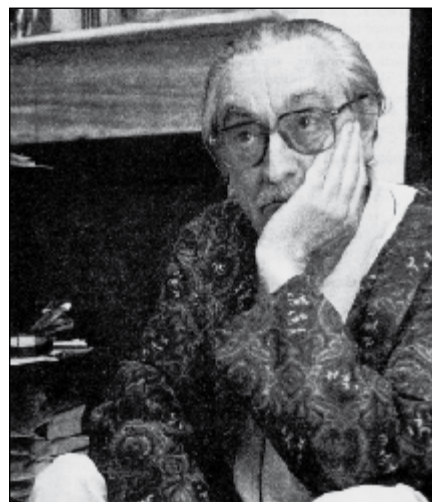
Fo, Suso de Toro, Lozano, Llach, Nooteboom, Cabré, McCourt, Banville, Sierra i Fabra entre molts altres). I la nòmina de col·laboradors tampoc no es queda enrere (Josep Iborra, els germans Sirera, Isidor Cònsul, Jaume Fuster, J. J. Isern, Josep Franco, Maria-Mercè Marçal, Alfred Giner Sorolla, Gemma Lluch, Albert G. Hauf, Vicent Pitarch, Agustín Fernández Paz, Vicent Alonso, Carme Riera, Emili Teixidor...).

D'altra banda, un dels objectius de *L'illa*, que a més és una constant de Bromera, és el foment de la lectura. En

**Les 12 pàgines
inicials a una tinta
s'han convertit en 32
en color i un tiratge
que fa temps
va superar els
40.000 exemplars**

Enric Solbes, dissenyador de la revista.

**Des del
primer número,
L'Illa mai no ha deixat
de tenir una clara
voluntat de ser
una revista literària que
fomenta la lectura**

*Fuster va concedir a *L'Illa* una de les últimes entrevistes.**Actualment *L'Illa*, coordinada per J. A. Fluixà, dirigida per J. C. Girbés, i amb M. Estrelles, C. Borràs i M. Villalba en el Consell de Redacció, té un tiratge de 41.000 exemplars.*

els primers anys 90, independentment de la revista aparegueren uns *Quaderns d'animació lectora* que acabaren incorporant-s'hi, com una secció més, ara patrocinada per la Fundació Bromera. Però aquest interès per crear lectors, especialment entre la gent jove, ja es feia palès en el tema central (Literatura i educació) que encarava el núm. 4, l'hivern de 1991.

En tots aquests números la revista ha viscut moments joiosos que ben aviat han esdevingut dolorosos. Era el final de l'any 91, J. A. Fluixà i A. Martínez acabaven de publicar una antologia de textos fusterians sota el títol *Ser Joan Fuster*. El 92 –l'any de les olimpíades– era simbòlic per als fusterians (30 anys del *Nosaltres*, 50 del primer text publicat

per l'assagista suecà). Calia un número de *L'Illa* monogràfic per a Fuster. Algú en una d'aquelles reunions al voltant d'una paella i uns quants *whiskies* fins i tot proposava un títol: «Fuster olímpic», aprofitant que l'assagista estava trencant un silenci que durava massa anys i s'oferia a una entrevista si era Enric Sòria qui li la feia. I l'entrevista fou una conversa llarga i profunda que hui encara podem llegir com una de les seues últimes declaracions, perquè aquell mateix any, a l'entrada de l'estiu, Joan Fuster tenia una altra cita a la qual no va faltar.

Ara, en aquest 50é número haurem de desitjar bon vent i barca nova per a les properes 50 illes que esperen ser descobertes pels milers d'Ulisses que són els lectors.

**L'*Illa* ha donat compte
de tots els binomis
possibles amb què
s'acara la literatura,
ha tocat tots els adjectius
que la qualifiquen i
ha alçat acta
d'importants efemèrides
culturals**

interconnexió cultural

Agullent
Aielo de Malferit
Albaida
Alcoi
Altea
Banyeres de Mariola
Bellreguard
Benidorm
Benissa
Biar
Bocairent
Callosa d'En Sarrià
Calp
Canals
Castalla
Castell de Guadalest
Cocentaina
Dénia
El Verger
Finestrat
Gandia
Gata de Gorgos
Ibi
L'Alcúdia de Crespins
L'Alfàs del Pi
L'Alqueria d'Asnar
L'Olleria
La Nucia
La Vila Joiosa
Muro
Oliva
Ondara
Onil
Ontinyent
Pedreguer
Pego
Simat de la Valldigna
Tavernes de la Valldigna
Teulada-Moraira
Tíbi
Xàbia
Xàtiva
Xixona

'LA FEBRE DEL TEMPS'

TANCA EL PORTAL

MARINA VERA

LA SAGA D'ÈXIT QUE VA COMENÇAR AMB *EL PORTAL DELS ELFS* (BROMERA, 2004) ARRIBA A LA FI AMB LA PUBLICACIÓ DE L'ESPERADÍSSIM ÚLTIM TÍTOL DE LA SÈRIE, *LA FEBRE DEL TEMPS*. L'UNIVERS PARAL·LEL CREAT PER L'ESCRITOR IRLANDÉS HERBIE BRENNAN JA HA CAPTIVAT MILERS DE LECTORS DE PAÏSOS TAN

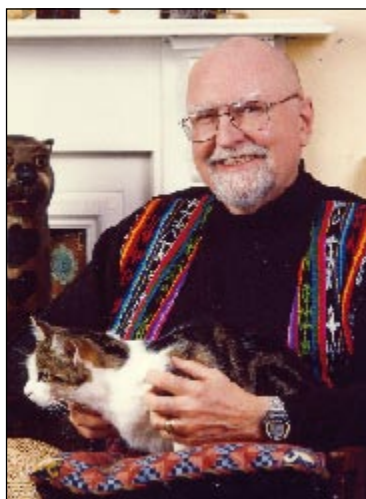

DIVERSOS COM ELS ESTATS UNITS, ISRAEL, RÚSSIA O EL JAPÓ. DESPRÉS DE QUATRE VOLUMS PLENS D'AVENTURES, MÀGIA, ACCIÓ TREPIDANT, HUMOR I FINS I TOT UN POC D'AMOR, BRENNAN CLOU LA SAGA AMB UNA NOVEL·LA QUE SUPERA LES ANTERIORS EN TOTS ELS ASPECTES.

Dos mons paral·lels —el Regne dels Elfs i el Món Anàleg, és a dir, el nostre— connectats per un portal és la idea inicial de Herbie Brennan per a crear la trama d'aquesta tetralogia. El primer contacte entre les dues dimensions, el protagonitzen Henry, un xiquet humà amb problemes familiars, i Pyrgus, el jove fill de l'Emperador Porpra —sobirà del Regne dels Elfs—, que intenta escapar-se d'una conspiració. Als dos protagonistes s'uneixen el senyor Fogarty, un ancià humà aficionat a la ciència, i Blue, la germana menuda de Pyrgus. Amb aquests ingredients, Brennan ha aconseguit captivar milers de lectors amb *El portal dels elfs*, que va inaugurar la col·lecció d'èxits juvenils internacionals de Bromera: «Esfera».

Al llarg dels quatre títols que formen aquesta saga —*El portal dels elfs* (Bromera, 2004), *L'emperador Porpra* (Bromera, 2005), *El Regne en perill* (Bromera, 2007) i *La febre del temps* (Bromera, 2008)— els protagonistes han hagut d'enfrontar-se a complots per tal d'enderrocar la dinastia Porpra provinents de tots els bàndols, s'han vist traslladats a mons estranys, han utilitzat i patit tot tipus d'encanteris i han descobert el valor de l'amor i l'amistat. La barreja d'acció, fantasia, ciència-ficció, humor i suspens amb què Herbie Brennan ha amanit els seus llibres és la fórmula màgica que ha atret lectors de totes les edats.

Herbie Brennan va ser periodista i creatiu publicitari abans de dedicar-se exclusivament a la literatura. Des de menut s'ha interessat per la psicologia i per línies de recerca no ortodoxes, com ara la hipnosi, aficions que s'entreueuen en l'univers únic que ha creat per a ambientar aquesta saga. Ha venut més de

Herbie Brennan, escriptor eclèctic i heterodox.

huit milions d'exemplars de les seues obres en més de cinquanta països.

UN FINAL «FANTÀSTIC»

El volum que tanca la sèrie, *La febre del temps*, conserva el mateix esperit que va inspirar Brennan per a escriure el primer lliurament: una narració àgil, que manté el lector enganxat pàgina rere pàgina, i aventures situades en un món fascinant, envoltat de l'aurèola de la màgia. L'autor, escriptor amb molt d'ofici com és, ha reservat el millor per al final, i als Estats Units, la crítica ja ha reconegut aquest títol com un fantàstic colofó d'aquesta saga d'èxit, ja que arriba

fins i tot a superar els títols previs en acció i intriga.

Després de dos anys absent del Regne dels Elfs, Henry es veu obligat a tornar-hi a causa d'una estranya malaltia que està esdevenint una autèntica plaga al Regne. Es tracta d'una afeció desconeguda, per a la qual els Bruixots Curanderos no coneixen solució, que consumeix el futur de qui la pateix i fa envellir ràpidament el malalt: la febre temporal. Tant Pyrgus com el senyor Fogarty han contret la malaltia, i unes visions de Fogarty durant un dels seus atacs de febre semblen indicar que serà Henry qui en trobe la cura. De nou al Regne dels Elfs, Henry haurà d'afrontar la seua relació amb Blue, que ara és la reina, i una bona dosi d'aventures perilloses que el portaran als increïbles confins del món dels elfs per tal d'ajudar els seus amics. Una novel·la apassionant que no poden perdre's tots els seguidors de la saga, i que farà gaudir de valent aquells que s'hi acosten per primera vegada.

La barreja d'acció, fantasia, ciència-ficció, humor i suspens amb què Herbie Brennan ha amanit els seus llibres és la fórmula màgica que ha atret milers de lectors de totes les edats

LA FEBRE DEL TEMPS. HERBIE BRENNAN. TRAD. JOSEP MARCO I XAVIER MARZAL. BROMERA, 2008

AGUSTÍN FERNÁNDEZ PAZ

UN AUTOR SENSE LÍMITS

CAROL BORRÀS

ELS TENIA QUASI TOTS I LI FALTAVA EL PREMI NACIONAL DE LITERATURA INFANTIL I JUVENIL, DEL QUAL HA ESTAT FINALISTA QUATRE VEGADES. AGUSTÍN FERNÁNDEZ PAZ ACABA DE REBRE AQUEST PRESTIGIOS GUARDÓ PER *NOMÉS ENS QUEDA L'AMOR*, UN CONJUNT DE RELATS QUE TENEN COM A FIL CONDUCTOR

AQUEST SENTIMENT. I NO SOLAMENT EL FÍSIC, TAMBÉ L'AMOR QUE POT NÀIXER PER LA LITERATURA. PLENA DE REFERÈNCIES LITERÀRIES, L'OBRA ÉS EL REFLEX FIDEL DE LA SEUA CONCEPCIÓ DE L'ESCRITURA: LLUNY D'ESTEREOTIPS I DE RUTINES, SENSE LÍMITS QUE ETIQUETEN ELS LECTORS.

Aquest pèrit, mecànic de formació, nascut a Vilalba (Lugo) al final de la dècada dels quaranta ha estat vinculat tota la seua vida professional al món de l'ensenyament. Llicenciat en ciències de l'educació, Fernández Paz ha fet de mestre, pedagog, editor i escriptor. Tot i que aquesta última vocació, per la qual ha rebut guardons prestigiosos com el Premio Merlín, el Lazarillo, el Protagonista Jove o el Premi CCEI, no va començar realment fins que no va superar els quaranta anys. Amb tot, ha aconseguit ser un autor prolífic que ha conreat diversos gèneres i temàtiques orientats als més joves.

De fet, Agustín Fernández Paz defensa que la literatura no té edat. Fent seua una màxima ben esclaridora, afirma que «la literatura infantil és la que també poden llegir els menuts». Lluny de les acotacions que estableix el mercat, Fernández Paz declara que escriu per a un lector com ell —cosa que afirma ser abans que escriptor—, que busca gaudir del plaer de la lectura. És per això que en les seues obres trobem temes i personatges —la Guerra Civil, la poesia o la crítica social— aliens als paràmetres amb els quals hui en dia associem la literatura juvenil. El seu objectiu, assegura, és despertar l'interès dels joves oferint-los altres facetes de la realitat.

UNA DECLARACIÓ D'AMOR A LA LITERATURA

Un bon exemple d'aquesta concepció, el trobem en *Només ens queda l'amor*, pel qual Agustín Fernández Paz ha estat guardonat recentment amb el

Agustín Fernández Paz és un dels autors amb més èxit de l'Estat espanyol.

Premi Nacional de Literatura Infantil i Juvenil, i que Bromera publica en la col·lecció «Espurna». Concebuda per alguns com una novel·la de transició de l'autor entre la producció juvenil i la d'adults, l'obra, però, no manifesta cap limitació d'edat.

En endinsar-nos en les pàgines d'aquesta obra trobem, en els deu relats que conté, un dels temes per excel·lència de la literatura, l'amor; terrenal i en totes les seues possibilitats: el desamor, la nostàlgia per la primera experiència, amors adolescents i adults, el que sobreviu fins i tot després de la mort... Però en un segon

pla, se n'amaga subtilment un que converteix totes aquestes històries en singulars i úniques. Per totes discorre la passió pels llibres, un profund homenatge a la literatura. *Només ens queda l'amor* pren el títol d'una frase de *Neu*, del premi Nobel Orhan Pamuk, però, a més, cadascun dels relats està precedit per una citació que remet a un autor, i en les diferents narracions hi trobem referències poètiques, literàries o cinematogràfiques. Paul Auster, José Ángel Valente o Pablo Neruda estan presents en les diferents històries i fan palesa «la importància d'enamorar-se, encara que arribe el desamor, però també aquest amor pels llibres que són capaços de canviar-te la vida, de transformar-te per dins».

Només ens queda l'amor confirma que Fernández Paz té molt a dir encara i que sempre ho farà apostant per la literatura que ens fa reflexionar, però que, sobretot, ens emociona. Aquest llibre n'és un bon exemple.

**Concebuda
per alguns com una
novel·la de transició
de l'autor entre la
producció juvenil i
la d'adults, l'obra,
però, no manifesta cap
limitació d'edat**

NOMÉS ENS QUEDA L'AMOR. AGUSTÍN FERNÁNDEZ PAZ. TRAD. JOSEP FRANCO. BROMERA, 2008.

EL MÓN DELS MÉS PETITS

MERITXELL VALLS

L'ESCOLA, LA CASA, EL PAISATGE URBÀ, ELS AMICS I LA FAMÍLIA, EL COS, LES PLANTES... SÓN TEMES TAN PROPERES I QUOTIDIANES PER ALS INFANTS, QUE SOVINT MOLTS DETALLS PASSEN DESAPERCEBUTS. PER AIXÒ, DESCOBRIR I VALORAR ALLÒ QUE TENIM MÉS A PROP POT RESULTAR BEN INTERESSANT: LA MÀGIA ARQUITECTÒNICA DE LA CIUTAT, O POTSER ELS ANIMALS QUE

TENEN A LA GRANJA DEL POBLE; DESCOBRIR RACONS DE LA SEVA PRÒPIA CASA O ESCOLA QUE SE'LS PODEN HAVER PASSAT PER ALT; APRENDRE A CONÈIXER I ENTENDRE LES SEVES FAMÍLIES I AMICS; MIRAR AL CEL I VEURE-HI MOLT MÉS QUE UN AVIÓ... I PER FER-HO, UN CONTE POT SER EL MILLOR ALIAT, COM DEMOSTRA LA COL·LECCIÓ «EL MEU MÓN I JO».

Un regal de Reis que dona pas a descobrir coses sobre els fenòmens meteorològics; un conte rimat protagonitzat per deu abelletes que ens acaba explicant el fenomen de la pol·linització; un avió que ens parla de la seva família; un pintor que pinta paisatges de totes les formes i colors; unes vacances inoblidables a la granja dels iaïos envoltats de gallines, vaques i porcs; una història sobre la solidaritat amb els que estan malalts; i sense oblidar-nos de fer una aturada en la fugida d'un hàmsster que ens porta per tots els racons de la llar del protagonista de la història... En «El Meu Món i Jo», dotze contes amb temàtiques molt diferents acosten als infants que s'inicien en el món de la lectura i de les ciències naturals i socials un món màgic amb històries divertides, entretingudes i, fins i tot, commovedores. A més, aquesta col·lecció (que Algar Editorial publica en castellà i que trobem a les llibreries amb els títols solts o agrupats en una pràctica maleteta) reuneix dotze autors i dotze il·lustradors de prestigi reconegut, fet que ens garanteix una gran diversitat i qualitat en l'aspecte gràfic i textual.

LA GARANTIA D'UNS AUTORS EXCEL·LENTS

Entre els il·lustradors en trobem alguns de molt coloristes com la Bernadette Cuxart o en Mariano Gabriel Epelbaum; altres de més minimalistes com l'Elena Odriozola; alguns de molt més surrealistes com en Roger Olmos o la Mariona Cabassa, i estils molt més tendres com els d'en Subi o en Pere Mejan.

De la seva banda, a partir de la simplicitat de les paraules, els autors han creat històries tendres i dolces com la de *Dónam la mà*; divertides i esbojarrades com la de *La granja de Simó*; ens han

transportat a mons sorprenents com en la història d'*Ivan, el cavaller valent*, en la qual a partir d'una fira medieval se'ns dona a conèixer l'edat mitjana. Es tracta d'escriptors de renom entre els quals podem trobar Teresa Duran, Carmen Gil, Pasqual Alapont, Enric Lluch, Jordi Sierra i Fabra o Agustín Fernández Paz (que acaba de rebre el Premi Nacional de Literatura Infantil i Juvenil 2008), entre altres.

UNS CONTES DIFERENTS

En relació amb el format dels contes, les il·lustracions ocupen sempre les dobles pàgines i s'entrellaça i barreja amb el text mateix. A la part final trobem una plana en la qual destaca el tema que s'ha tractat en el conte i l'explicació corresponent. També inclou un petit paràgraf que sota el títol d'*Ecoflaix* ens dona consells d'allò més ecològics perquè els infants els segueixin, i així, fer del seu un futur una mica més sostenible.

«El Meu Món i Jo» és una col·lecció que no només recomanaria per tenir bones històries i il·lustracions brillants, sinó que a més resulta molt útil per acostar als infants temes quotidians a través d'un prisma innovador i diferent.

Unes històries per a mestres i educadors que creuen en el valor dels contes com a recurs educatiu, especialment per a l'àrea de Coneixement del medi. Una obra, també, per a pares i mares que vulguin que els fills adquireixin una sèrie de coneixements i, el més important, els hàbits i valors que a través d'aquestes dotze històries es transmeten. En definitiva, una col·lecció que enamorarà grans i petits.

**Molt útil per acostar
als infants temes
quotidians a través
d'un prisma innovador
i diferent. Unes històries
per a mestres i educadors
que creuen en el valor
dels contes com
a recurs educatiu**

EL MEU MÓN I JO. DIVERSOS AUTORS. BROMERA, 2008.

*[HTTP://BLOCS.GRACIANET.ORG/BLOG/55](http://blocs.gracianet.org/blog/55)

EL GRUIX DELS LLIBRES

TERESA DURAN

ENGUANY BROMERA TREU AL MERCAT DOS NOUS TÍTOLS, *ANIMALS SALVATGES* I *ANIMALS DEL CAMP*, QUE TENEN LA PARTICULARITAT DE SER LES PRIMERES PUBLICACIONS QUE L'EDITORIAL FA AMB PÀGINES DE CARTÓ RÍGID I BEN GRUIXUT. NO ÉS LA PRIMERA EDITORIAL A FER-HO NI TAMPOC, SEGURAMENT, SERÀ

LA DARRERA. PERÒ TANMATEIX VAL LA PENA RESSENYAR-NE LA NOTÍCIA PER TAL COM AQUESTA INICIATIVA S'INSCRIU DE PLE EN L'AFANY D'EXPANDIR LA LECTURA DES DE LES EDATS MÉS PRIMERENQUES DELS INFANTS TOTHORA DEMOSTRAT PER AQUESTA EDITORIAL D'ALZIRA.

Que potser les imatges dels animals que omplen els fulls d'aquests llibres no podrien ser impreses en altres tipus de paper? O potser és que el cartó, tan semblant al de les capses de bo de bo és més adient per a retenir tant les bèsties salvatges com les bestioles dels camps i les vinyes? Ni una cosa ni l'altra. No és pas el tema en si ni la qualitat de la impressió el que sobresurt en aquest parell de títols, sinó que el més important és el lector a qui s'adrecen. Es tracta de dues obres fetes, com sempre, amb rigor i qualitat, per a iniciar la infantesa en el plaer de la lectura i, força més concretament, en el goig de la descoberta de l'objecte llibre.

Qualsevol objecte pot atreure l'atenció d'un infant i desvetllar el seu interès sobre què és allò i com funciona. Fins i tot per saber quin gust té o quin soroll fa. Però hi ha un objecte,

entre tots els objectes d'aquest món, pel qual una societat culta té alhora respecte i admiració. Aquest objecte és el llibre. Certament podem posar força llibres en mans dels infants, des d'*El Capital* de Karl Marx fins a *La Divina Comèdia* de Dante Alighieri. I pot ser que s'hi entregui tant com amb un zing-zing o una espadenya... Tot i així, anys i anys d'experiència didàctica

han demostrat que, perquè un infant descobreixi el goig del llibre i la lectura, determinats llibres són més adients que d'altres.

EL PODER DE LES IMATGES

Ara com ara sembla cosa provada i aprovada que les imatges exerceixen un paper importantíssim en l'adquisició del coneixement d'allò que és un llibre per part dels més tendres infantons. També aquí, un infant podria trobar plaer i complaure's en qualsevol imatge, tant si es tracta d'una postal com del darrer prospecte de Mercadona. Però és evident que també l'experiència de tots plegats porta a admetre que determinades imatges seran més adients que d'altres de cara a entendre un fet cabdal en l'educació i aprenentatge d'un infant. La majoria de les imatges són la representació gràfica d'alguna

Els llibres amb fulls de cartó gruixut són fets per tal que el diàleg que manté l'infant amb l'objecte que té entre mans sigui llarg, reiteratiu, sovintejat i productiu

cosa, i entendre la representació no és un fet congènit. A entendre la representació s'hi aprèn. I s'hi aprèn dialogant amb un adult. Si pot ser (i és del tot recomanable fer-ho així) comparant amb l'adult un llibre com aquests que ara presenta Bromera.

Els llibres amb fulls de cartó gruixut són fets no solament per tal que el petit lector incipient hi faci un ràpid cop d'ull per aprendre què hi ha representat en aquella plana. Són fets, sobretot, perquè el diàleg que manté l'infant amb l'objecte que té entre mans sigui llarg, reiteratiu, sovintejat i productiu. Un paper massa prim en mans poc avesades al delicadíssim gest subtil de passar full permetria un diàleg massa curt, el temps d'un sospir, d'una onomatopeia, d'un estrip... Cal un gruix important de pasta de paper a fi que hi hagi temps i ocasió de senyalar, pronunciar, girar, picar, colpejar, llepar, ensumar, riure, xisclar, buscar-ne l'extrem, anar endavant, endarrere, deixar caure allò que apareix i desaparèixer a grat i voluntat del petit infant...

**La presència
enjogassada d'un adult
és bàsica per a iniciar
l'infant en els mots
i la música fonètica
que serveixen per a
designar allò que
la imatge representa**

Accions totes aquelles encaminades a comprendre que l'artefacte llibre és una mena de petita caixa escènica on es duen a terme i alhora dues funcions principals: la que permet reconèixer allò que el dibuix representa i la que permet familiaritzar-se amb el ritual de compartir llibre, lectura i comunicació.

Per a la primera d'aquestes funcions, la presència enjogassada d'un

adult o company major és bàsica per a iniciar l'infant en els mots i la música fonètica que serveixen per a designar allò que la imatge representa a fi que aquest vagi repetint-ho i establint la relació entre nom i forma.

Per a la segona d'aquestes funcions, l'adult també hi exerceix un bon paper, però el paper principal corre a càrrec de l'infant que aviat sabrà que li toca a ell menar el joc i que aquell només és un joc que es descabdella amb el llibre al davant, entre les mans. Que és ell qui ha de reclamar el llibre, qui l'ha d'agafar, qui ha de demostrar que és partícip del gaudi de saber que aquella capsula és molt més que una gàbia d'animals, que és la capsula màgica per la qual ell, l'infant, es fa amo del món i de la seva memòria.

Ni Aladí, amb tota la seva llàntia, va posseir mai res de tan valuós, ni de tan definitiu.

ANIMALS DEL CAMP / ANIMALS SALVATGES.

GUIDO VAN GENECHTEN. BROMERA, 2008.

EDICIÓ EN CASTELLÀ EN ALGAR EDITORIAL.

subscriu-te a Mètode i rebràs un regal

Si et subscrius ara a la revista podràs escollir com a regal de benvinguda el llibre *Els nostres naturalistes*, de Josep M. Camarasa i Jesú I. Català, segon títol de la col·lecció MONOGRAFIES MÈTODE. Si ho prefereixes, podràs triar també entre el DVD amb els 50 primers números de MÈTODE, la samarreta dissenyada per Artur Heras amb el lema «Cultivar la ciència» o el llibre *Albert Einstein. El seu segle i la seua ciència*.

Núm. 59 (Tardor 2009):

Comprovat científicament!

Monogràfic coordinat per Matiana González Silva i Àlvar Martínez Vidal

SUBSCRIPCIONS*

Servei de Publicacions de la Universitat de València. C/ Arts Gràfiques 13, València 46010

Telèfon subscripcions: 96 386 45 61

www.metode.cat

*Preu Subscripció anual 2008 (4 números l'any): 22€ per a Espanya, 35€ per a l'estranger

COM AVORRIR LA LECTURA LA MANERA INFAL·LIBLE DE FER QUE ELS INFANTS ODIEN ELS LLIBRES

Que si no tinc temps, que si llegir cansa, que si els llibres són cars... Posats a buscar, trobarem mil i una excuses que ens repetim per a no llegir. No obstant això, conscients dels beneficis de la lectura, volem que el nostre fill, la neboteta o el nét sí que siga lector. Però no totes les estratègies són adequades. De vegades, sense adonar-nos-en, provoquem l'efecte contrari: que avorrisquen la lectura.

LA LECTURA NO HA DE SER UNA OBLIGACIÓ

En les primeres etapes hem de ser pacients per ajudar-los a desxifrar el codi de l'escriptura. Quan comencen a llegir en veu alta, no els retraguem mai els errors que puguen cometre; al contrari: aplaudim sempre els encerts. A més, no hi ha res que separe més un xiquet d'un llibre que l'obligació. Si tractem d'imposar-li la lectura «perquè sí» només aconseguirem distanciar-lo. Cal evitar també menysprear els gustos dels xiquets. Molts lectors adults van començar amb les aventures de Mortadel·lo o Pumbi, o les obres d'Enid Blyton.

UNA TEMÀTICA APROPIADA PER A CADA EDAT

Deixem que xiquets i xiquetes troben també el seu camí, els gèneres i els autors que més els agraden. I donem-los suport: si trobem inadequada la seua tria, tractem de suggerir –amb molt de tacte!– alternatives. Però sempre hem d'adequar les lectures que proposem als menuts a les seues necessitats, gustos i aptituds. Tinguem en compte aspectes com

l'extensió, la temàtica o el llenguatge abans de proposar-los una lectura. Deixem-nos aconsellar i, sobretot, no els donem Tòlstoi als 8 anys!

El que és una obra mestra per a un, pot ser un rotllo insuportable per a un altre. Un xiquet es convertirà en lector si troba llibres que realment l'apassionen i l'atrapen. Si s'avorrix amb un títol concret, pot deixar-se'l i començar-ne un de nou: hi ha mil llibres més esperant-lo!

LLEGIR PER PLAER, SENSE RES MÉS

Si algú ens exigira resumir en un full cada capítol de la nostra sèrie favorita, segur que la detestaríem. Els pares no hem de reclamar-los comentaris per escrit de les lectures que fan a casa per gust; en el seu temps d'oci, deixem que es divertisquen llegint i prou.

És bo que pares i mares s'interessen pel que lligen els seus fills a l'escola, i és perfecte compartir lectures amb ells, però sempre amb un esperit constructiu i positiu, no per a examinar-los ni interrogar-los. Parlar de llibres, de forma correcta, pot enfortir els llaços entre pares i fills.

«Si llegires més, trauries millors notes.» «Veus el teu amic Marc? Ell sí que ho aprova tot. Perquè llig molt, no com tu.» Perfecte. Ja tenim un xiquet que odia els llibres. I, potser, també el seu amic Marc... Els bons lectors lligen pel pur plaer individual, per evasió, per ànsia de coneixement personal, no exclusivament per obtindre millor rendiment acadèmic. Motivem a casa la lectura per distracció, per entreteniment.

SI LLEGIR ÉS UN CASTIC...

«Fins que no t'acabes la novel·la, no hi ha tele ni Internet.» «Ja està bé de jugar a la consola i posat a llegir!» Ordes ideals perquè detesten els llibres. La lectura ha de ser una alternativa més d'oci, no un substitut odiós. Si aconseguim que s'organitzen bé, trobaran temps per a tot.

En conclusió: si volem fer joves lectors, haurem de ser subtils i animar, suggerir, incitar i motivar, mai imposar, ni obligar, ni forçar. Ningú es fa lector de la nit al dia. Si ens veuen llegint i els llegim regularment, potser aconseguirem que s'interessen per la màgia dels llibres.

ESPAI ELABORAT PER LA FUNDACIÓ BROMERA
PER AL FOMENT DE LA LECTURA.
www.fundaciobromera.org

Hola, estúpid monstre pelut!

Fina Casallerrey / Marina Seoane

Traducció de Josep Franco

Col. «El Micalet Galàctic», 140

96 pàg. Bromera, 2008

Ricard, l'escultor

Gianni Rodari / Montse Tobella

Col. «El Micalet Galàctic», 141

64 pàg. Bromera, 2008

Cròniques d'un rei

Víctor Labrado / Francesc Santana

Col. «El Micalet Galàctic», 136

182 pàg. Bromera, 2008

Muriel viu de primera mà la violència de gènere a través del maltractament psicològic que exerceix son pare envers sa mare. Aquest apropament literari a una de les nostres plagues socials té la peculiaritat d'estar escrit perquè el lligem xiquets i xiquetes a partir de 10 anys. Un repte literari on es demostra el bon quefer de Fina Casallerrey per a ajudar els lectors joves a prendre consciència d'aquest complex drama humà.

Tot comença quan Muriel encara està al ventre de sa mare, i continua durant els seus primers anys de vida. Són la veu i la mirada d'aquesta criatura les que descriuen les situacions dramàtiques que li toca viure per culpa d'un pare que ha canviat: masclista, dictador, alcoholitzat, que denigra sa mare i que sap guardar les formes fora de casa.

La delicadesa, el lirisme i el simbolisme didàctic que caracteritzen l'escriptura de Fina Casallerrey esdevenen la clau d'aquest relat esfereïdor amb un final sorpresa.

AMANDA GASCO

Un cop més, l'infal·lible Gianni Rodari ens transporta al món de la fantasia amb la història d'en Ricard, un artista amb molt de talent. Fa unes estàtues molt especials que, un cop acabades, cobren vida i es comencen a bellugar. En Ricard no té cap problema per a deixar-les fer la seva i que corrin amb llibertat pel món.

Tanmateix, les estàtues sempre tornen per fer alguna reclamació. El bomber de fusta, per exemple, està amoïnada perquè no pot exercir la seva professió, ja que es pot cremar, i el cavall de marbre no vol anar per la vida sense cua. En Ricard intenta explicar-los que són estàtues, no persones, però no hi ha manera de convèncer-los i es posa a treballar com si allò fos un hospital d'estàtues.

Un llibre deliciós per a lectors a partir de 6 anys, amb unes il·lustracions magnífiques que sembla que s'hagin de posar a córrer i a parlar com les estàtues d'en Ricard. Una història sobre la imaginació i la creativitat que divertirà a tots els públics.

SONIA REAL

Aquesta història és una llegenda, però tampoc no són mentida; són la forma amena i senzilla d'explicar un fet semblant.» Amb aquestes paraules Víctor Labrado comença *Cròniques d'un rei*. I és que, en l'any en què celebrem el 800 aniversari del naixement del rei Jaume I, no hi ha millor regal que acostar una de les quatre grans *Cròniques* als més joves. Així, Labrado selecciona alguns dels passatges del *Llibre dels fets* de Jaume I i els adapta perquè els lectors a partir de 12 anys puguin entendre i saber d'on ve la nostra identitat com a poble valencià.

El relat s'inicia amb el naixement de Jaume I, i narra també com, després de la mort de son pare, és coronat rei. Després, les conquestes de Mallorca i de València seran les protagonistes. Una narració àgil i fluida molt ben acompanyada per les il·lustracions magnífiques de Francesc Santana, qui amb els seus traços aconsegueix traslladar-nos als retaules de l'època.

ANDREA R. LLUCH

FINA CASALLERREY (Xeive, Pontevedra, 1951) és una veu imprescindible del panorama literari actual. Aquesta escriptora gallega ha guanyat, entre altres, el Premi Nacional de Literatura Infantil i Juvenil, i ha publicat diverses obres en Bromera.

GIANNI RODARI (Omegna, 1920 - Roma, 1980) és un mestre en l'art d'explicar contes. Autor dels imprescindibles *Contes per telèfon*, ha esdevingut un clàssic per a grans i petits. Al catàleg de Bromera es troba també una altra obra seva: *Història de Marco i Mirko*.

VÍCTOR LABRADO (Sueca, 1956) és llicenciat en filologia i professor de Secundària, a més d'escriptor. Ha cultivat diversos gèneres literaris i ha publicat, entre altres títols, *Llegendes valencianes*, que recull part de la nostra tradició oral.

Els fantasmes de Bloody Hill

Tim Wilson / Escletxa

Col. «El Micalet de Por», 5

126 pàg. Bromera, 2008

Malcom, Arnold i Pete no entenen per què tots eviten parlar de Bloody Hill, un poble fantasma no massa llunyà. I si amaga un tresor? Convençuts que existeix un secret i decidits a esbrinar quin és, s'endinsen en la misteriosa boira que n'envaïx els carrers sense saber que estan cabussant-se en un malson terrorífic. Centenars d'espectres els obligaran a participar en un joc on sobreviure serà l'únic objectiu. Prompte descobriran un passat de bruixeria, profanacions, morts estranyes i venjança...

Tot i que potser amb els pèls de punta, els lectors a partir de 12 anys no podran deixar aquesta història, amb il·lustracions tan atractives com esborronadores. De la mateixa manera que ningú que passe per Bloody Hill no s'escapa després dels sons intranquils, cap jove que s'endinse en les històries d'«El Micalet de Por» no podrà evitar caure en alguna altra de les seues aventures esgarrioses. I és que, afortunadament, la col·lecció és un remei excel·lent contra la por envers la lectura. ●

MARTA ESTRELLES

TIM WILSON és el pseudònim d'un escriptor que vol mantenir oculta la seua identitat. Diuen els especialistes en la matèria que la investigació de fenòmens paranormals l'ha posat en contacte amb esperits que inspiren els seus relats inquietants.

Hikikomori (L'era del buit)

Jordi Faura

Col. «Bromera Teatre», 43

XXII Premi de Teatre

Ciutat de València

118 pàg. Bromera, 2008

Hikikomori significa en japonés 'aïllament' i dona nom als adolescents d'aquell país que decideixen voluntàriament tancar-se en l'habitació de sa casa. Aquesta obra explora la societat actual japonesa, el món dels adolescents i els lligams entre Occident i Orient. La peça ens presenta una família japonesa (el pare, la mare, una filla i un germà hikikomori) i la relació que mantenen amb un estranger i amb els amics del fill que estan a punt de fer un important examen d'ingrés a la universitat. Precisament aquest examen, que per als joves japonesos i les seues famílies és la porta cap a l'èxit o el fracàs, és un tema latent durant tota l'obra, com també l'actitud de la filla del matrimoni, una autèntica *fashion victim*, amb la societat que l'envolta. L'autor ens ofereix en aquest text un seguit de fotografies fixes entorn de la decadència d'una societat centrat en aquells que han de mantenir-la en un futur: els adolescents. ●

MARIO REYES

JORDI FAURA (Sabadell, 1982) ha estudiat a l'Institut del Teatre de la Diputació de Barcelona. És autor d'un grapat d'obres entre les quals destaca *Cerberus* (2008), amb què va guanyar el III Premi de Teatre Ciutat d'Alzira Palanca i Roca.

L'esfinx

Antoni Prats

Col. «Bromera Poesia», 80

Premi Alfons el Magnànim

València de Poesia

64 pàg. Bromera, 2008

L'esfinx transmet molta vida condensada: patida, carregada, i també qüestionada, que la manté intensa i emocionant. L'obra plana com un contrapunt a l'experiència viscuda. El gran enigma que envolta les nostres certeses d'anar anant, tan aparents com fràgils. O potser l'aventura del coneixement més principal, que no és tècnica sinó saber viure.

En les tres parts, «Aurora», «La platja» i «El rellotge», Prats imposa imatges d'elements naturals com a base i espill de l'existència. Amb vertigen davant l'abisme i la innocència de qui cerca, el vent i el desert esdevindran platja sense confins, esperança per al somni. L'atzar, el foc, el mar i la cadència de les ones descobreixen un món aspre, que reserva una indiferència hostil que d'antuvi ens despulla de la vanitat. Finalment, Prats mostra ferides dels nusos familiars amb dolor seré. I tot sense perdre l'impuls vital, «car hem après que ningú no coneix / l'etern secret d'aquesta bella esfinx». ●

EDUARD RAMÍREZ

ANTONI PRATS (Sueca, 1946) resideix a Dénia, on és professor d'ensenyament secundari, i està implicat en l'Institut d'Estudis Comarcals de la Marina Alta. Dirigeix la revista *L'Aiguadolç* i ha escrit, a banda de poesia, narracions breus i crítica.

Diccionari multiús

Josep Lacreu i altres

Col. «Materials»

1.072 pàg. Bromera, 2008

És indubtable que un xiquet no llig igual que un adult i, per tant, les històries li arriben a través de fonts diferents (llibres amb lletra més gran, amb moltes imatges, a través de la veu dels adults...). De la mateixa manera, doncs, no pot resoldre els dubtes lingüístics que se li plantegen, alguns també diferents dels de l'adult, consultant les mateixes fonts. D'entrada per una qüestió física: us imagineu les manetes d'una xiqueta de set o huit anys passant les pàgines de, per exem-

ple, el *Gran Diccionari de la Llengua Catalana*?

Tot i que l'adaptació dels clàssics té defensors i detractors, és evident que si està ben feta resulta interessant perquè, almenys, serveix per a donar a conèixer l'obra als menuts i pot ocasionar que els que no s'hi haurien acostat mai de grans en tinguin coneixement i els que sí que ho haurien fet n'hagen tingut un tast durant la infantesa i no hagen hagut d'esperar a conèixer personatges i històries que ja formen part de la nostra cultura i de l'imaginari col·lectiu.

De la mateixa manera podem considerar que ocorre amb els diccionaris i els materials de consulta lingüística.

Un xiquet no té les mateixes necessitats per a resoldre els dubtes que pugua tenir un adult. Solen ser qüestions més puntuals, relacionades amb el vocabulari, amb la traducció de paraules de valencià a castellà, amb l'ortografia, amb la sinonímia i l'antonímia... Però no amb l'etimologia o amb els usos arcaics, per exemple.

Per a resoldre cada aspecte d'aquests hi ha diccionaris publicats adequats a l'edat dels menuts, però us imagineu com deu pesar una motxilla carregada amb tot aquest material, més els llibres de text, més les llibretes?

El *Diccionari multiús* és una bona eina que engloba els diversos aspectes que se'ls solen plantejar als menuts dels últims cursos de Primària i ESO en la tasca escolar diària. Sense deixar de banda la resta de materials, que ben bé poden ser una font de consulta a través de la biblioteca d'aula o de casa, aquest nou volum de Bromera.txt permet una consulta eficaç sense l'angoixa que li pot crear al menut haver de consultar fonts diferents.

Si els xiquets consulten una obra lexicogràfica al seu abast, pensada per a ells, després no tindran por d'accedir a altres tipus de fonts de consulta, com tampoc els farà por acostar-se a la versió completa del *Tirant*, si n'han fet un tast previ.

BEGONYA SOLER

PREMIS LITERARIS CIUTAT D'ALZIRA 2008

ELS XX PREMIS LITERARIS CIUTAT D'ALZIRA ES LLIUAREN EL 14 DE NOVEMBRE EN LA VETLADA MÉS CONCORREGUDA DE LA HISTÒRIA D'AQUEST CERTAMEN. EN TOTAL, 159 ORIGINALS OPTAVEN

ALS 90.000 € DE DOTACIÓ GLOBAL DELS PREMIS, REPARTITS ENTRE LES MODALITATS DE NOVEL·LA, DIVULGACIÓ CIENTÍFICA, ASSAIG, NARRATIVA JUVENIL, NARRATIVA INFANTIL, POESIA I TEATRE.

El lliurament dels Ciutat d'Alzira va reunir vora 1.100 persones en el sopar més multitudinari fins ara. Aquest rècord d'assistència demostra que, any rere any, creix el suport que el certamen rep per part del món cultural, polític, sindical, educatiu i social.

Els afortunats de la nit, amb l'alcaldeessa d'Alzira. D'esquerra a dreta, Francesc Gisbert, Josep Ballester, Carmel Ferragud, Elena Bastidas, Lourdes Boigues, Juli Capilla i Jordi Faura.

Josep Ballester va ser el guanyador del XX Premi de Novel·la Ciutat d'Alzira amb *El col·leccionista de fades*, una obra ambientada en l'Oxford victorià que narra la vida més íntima d'un jove molt aficionat a la fotografia i que sent una forta estima pels infants. A través d'una narració fragmentada i poètica, es revela un personatge reprimat i angoixat que, amb el pas del temps, esdevindrà cèlebre per la seua obra literària al cap de pocs anys. *Medicina per a un nou regne* —un títol que ens mostra quina era la consideració de la medicina en temps de Jaume I—, de Carmel Ferragud, ha sigut l'obra guardonada amb el X Premi d'Assaig Mancomunitat de la Ribera Alta. El III Premi de Poesia Ibn Jafadja ha correspost a *L'Instant fugaç*, de Juli Capilla, un poemari que aborda la fragilitat de la condició humana, però que també fa una exaltació vital i passional de la vida en contraposició a la mort.

D'altra banda, el jurat del XIV Premi Europeu de Divulgació Científica Estudi General va decidir declarar desert aquest guardó, ja que ha considerat que les obres presentades, tot i tenir una qualitat científica molt elevada, no aconsegueixen completament l'objectiu divulgador del premi.

Tal com es va fer públic anteriorment, el III Premi de Teatre Ciutat d'Alzira Palanca i Roca ha sigut per a *Natura morta*, de Jordi Faura, una obra colpidora que recrea la història de Josef Fritzl, el *monstre* de Viena, mitjançant la construcció d'una tensió dramàtica basada en els sentiments, lluny de sensacionalismes. Francesc Gisbert ha rebut el XIII Premi Bancaixa de Narrativa Juvenil per *La llegenda del corsari* —una novel·la d'aventures protagonitzada per una jove morisca—, i Lourdes Boigues ha sigut guardonada amb el XIII Premi de Narrativa Infantil Vicent Silvestre

per la història de dos xiquets que troben un estrany ocellet que els portarà a conèixer una realitat fantàstica i extraordinària, titulada *La mascota que no existia*.

Nombroses autoritats van assistir al sopar, entre les quals destaquen Ascensió Figueres, presidenta de l'Acadèmia Valenciana de la Llengua; Silvia Caballer, directora general del llibre, o els diputats Ana Noguera, Isabel Escudero i Enric Morera. No hi van faltar tampoc representants de les entitats patrocinadores: Rosa Sebastià, de la Mancomunitat de Municipis de la Ribera Alta; Josep M. Catalunya, de Bancaixa; l'alcaldeessa d'Alzira; Josep Gregori, de Bromera; Xavier Panigua, de la UNED, i Francisco Tomás, rector de la Universitat de València. ●

MÉS INFORMACIÓ SOBRE LES OBRES GUANYADORES, EN LA SECCIÓ «PREMIS» DE WWW.BROMERA.COM.
FOTOGRAFIES: BERNAT GUTIÉRREZ.

LA FUNDACIÓ BROMERA AMB EL VOLUNTARIAT

TAMBÉ PARTICIPA EN LA CAMpanyA «LLEGIR ENS FA MÉS GRANS».

La Fundació Bromera per al Foment de la Lectura i Escola Valenciana han signat un acord de col·laboració pel qual la Federació ha rebut 1.300 llibres de l'última campanya «Llegir en valencià, per a conèixer-nos». Es tracta d'un total de 100 col·leccions, amb 13 títols cadascuna, que aprofundeixen en les característiques identitàries del nostre poble –cultura i tradicions, economia, gastronomia, arquitectura o contes populars, són alguns dels temes que tracten aquests llibres fets expressament per a la campanya– i que la Fundació dona per al programa de voluntariat del valencià, amb la qual cosa contribueix en la tasca important que voluntaris i aprenents desenvolupen en favor de la nostra llengua.

D'altra banda, la Fundació participa també en una altra iniciativa de gran abast, amb la difusió de la *Guia pràctica per a fer fills lectors*. Concretament, consisteix en la distribució del llibre –el 14 de desembre– amb els diaris *La Vanguardia*, *El Periódico*, *Avui* i el setmanari *Presència*, dins de la campanya «Llegir ens fa més grans» de la Generalitat de Catalunya.

NOVETATS NADAL

UNA BONA SELECCIÓ DE PROPOSTES PER A REGALAR AQUESTES FESTES ALS JOVES LECTORS.

El catàleg d'Algar Editorial ve ple de propostes per a encertar amb els regals dels xiquets i les xiquetes. La nova col·lecció «Libros de Cartón» és la millor opció per als més menuts. *Animales del campo* i *Animales salvajes* encantaran els infants a partir d'un any. Per a aquells que comencen a llegir (a partir de 6 anys), *Ricardo, el escultor*, de Gianni Rodari, amb dibuixos de Montse Tobella, és una elecció excel·lent. En la col·lecció «Calcetín», també trobarem títols per a xiquets a partir de 8 anys –*El hado Waldo*, de Carmen Gil–, de 10 anys –*¡Vaya lío de ratas y gatos!*, de Anna Tortajada, i *Viene el río recitando*, de Antonio García Teijeiro–, i de 12 anys –*Cocodrilo de barrio*, de Max von der Grün.

Els joves també podran gaudir de la lectura durant el Nadal amb les novetats de la col·lecció «Algar Joven». *Rostros sobre Bagdad*, de Juan Kruz Igerabide, mostra el passat esplendorós d'un present destruït per la guerra; mentre que *Cartas de amor*, de Fran Alonso, obri una porta a l'esperança a través d'uns textos epistolars escrits des de situacions difícils.

DITES

I SUGGERIMENTS

«El plaer més gran de la vida consisteix a dur a terme allò que tot el món diu que no pots fer.»

WALTER BAGEHOT

«Els traductors són els herois ocults de la literatura, els instruments sovint oblidats que fan possible que les diferents cultures puguin comunicar-se i entendre que, des de qualsevol racó del món, tots vivim en un sol món.»

PAUL AUSTER

«L'acte central de la literatura no és l'escriptura, no és l'edició: és la lectura.»

JOAN TUDELA

«Moltes coses ja en encobertes per minva de negligents descobridors.»

JOAN ROÍS DE CORELLA

«La lectura fa l'home complet; la conversa el fa àgil; escriure el fa precís.»

FRANCIS BACON

NOVETATS DE BROMERA.TXT

ELS NOUS MATERIALS DE LLENGUA I LITERATURA ADAPTATS A LA LOE ARRIBEN A LES AULES DE BATXILLERAT AMB ÈXIT.

Batec, els llibres de llengua i literatura amb els objectius i la metodologia de la LOE, s'han estrenat aquest curs en les aules amb una

acollida molt bona per part dels docents. Aquests nous materials treballen la literatura des dels inicis fins a l'actualitat, amb un nou enfocament de la literatura del segle xx directe i comunicatiu, i a banda aprofundeixen en els punts de la normativa més necessaris perquè l'alumnat tinga una bona competència lingüística. A més, inclouen textos dels autors més emblemàtics de tot l'àmbit lingüístic i presten una atenció especial a la producció valenciana.

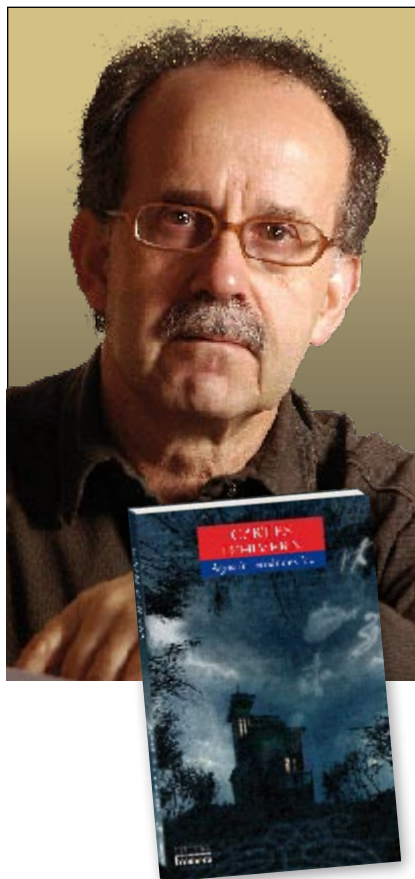
Tanmateix, Bromera manté la voluntat de proporcionar als ensenyants els nous materials que exigeix la LOE adaptats a les seues necessitats. La implantació de nous materials continuarà el pròxim curs, i per això el Departament Didàctic d'Edicions Bromera continua treballant en els llibres de text que s'hauran de renovar el 2009-2010: els del tercer cicle de Primària i els de segon de Batxillerat, alhora que preparen noves propostes per a altres assignatures.

LA GALÍCIA MÀGICA

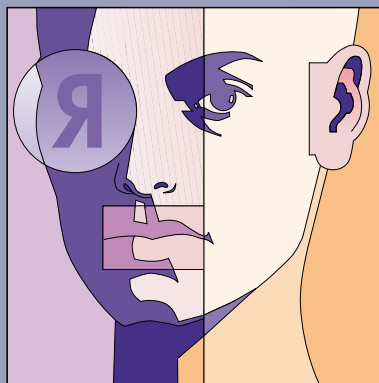
D'AGUSTÍN
FERNÁNDEZ PAZ

Ara que Agustín Fernández Paz acaba de guanyar el Premi Nacional de Literatura Infantil i Juvenil és un bon moment per a recordar un dels seus millors llibres, *Cartes d'hivern*, en la llengua original, publicat ara fa dotze anys i reconegut amb el Premi Rañolas de la Crítica al millor llibre editat l'any 1995. Un llibre que ja du una vintena d'edicions, «un fet poc habitual en el panorama del llibre gallec», com ell mateix escriu en l'apèndix titulat «12 anys després».

Dins del que l'autor anomena «literatura de frontera» —aquella que interessa a la gent jove i, també, als lectors en general— la novel·la *Cartes d'hivern* i les traduccions que se n'han fet han estat un èxit, tal com ho ha demostrat la resposta a la versió de Bromera, un dels grans encerts de la col·lecció «Espurna», de la qual en onze anys l'edito-

El retrovisor

LOURDES TOLEDO

ria ha tret díhuit edicions. La primera va aparèixer el 1997 i l'última, que ara presentem, té a penes unes setmanes de vida i ens arriba revisada per l'autor amb el propòsit —com ell mateix escriu— de «satisfer la curiositat dels lectors». Així doncs, a partir d'un text més acurat i d'un apèndix esclaridor sobre la novel·la vista en perspectiva, l'autor s'apropa als lectors amb sinceritat, decisió i encert.

AGUSTÍN FERNÁNDEZ PAZ (Vilalba, Lugo, 1947) és un escriptor enamorat de la ciència-ficció i de la literatura de misteri. Autor d'una narrativa construïda sobre el suspens, la màgia i la cultura gallega, és, ara per ara, el *best-seller* de la literatura juvenil en gallec. Bromera va ser la primera editorial a traduir-lo, amb *Les flors radioactives*. D'aleshores ençà ha publicat, amb un gran èxit, molts altres títols seus, com ara *Aire negre*, *Nit d'ombres voraces* o *Només ens queda l'amor*, Premi Nacional de Literatura Infantil i Juvenil 2008.

I com ha estat possible un èxit tan gran?, es demanaran alguns lectors. Doncs bé, si escorcollem en la història que conta la novel·la i sobretot en com està construït el relat, trobarem part de la resposta.

Explica l'autor que quan va ençar la redacció del llibre, tot just acabava de regressar d'un viatge a Berlín. D'allà havia dut a la seua filla una col·lecció de nines russes, les populars matrioixkes, aquelles que encaixen l'una dins de l'altra a la perfecció. Si obrim aquestes nines una per una, descobrim que la més gran n'amaga sempre una de més petita, i això és, a grans trets, el que ocorre en la novel·la: una veu narradora n'engloba una altra, i aquesta segona n'amaga una de tercera, i ben encaixades sembla que en formen només una de forta i potent. Cert és que de com s'obrin i com es tanquen gradualment i sistemàtica aquestes veus, el lector no se n'adona de primer moment, potser cal una segona lectura, però segons l'autor, i hi estic d'acord, aquest és el mèrit principal del llibre.

A banda, però, del recurs del joc de veus, de l'excusa, ja utilitzada, de l'anunci immobiliari, i del format epistolar, *Cartes d'hivern* té un valor afegit: l'homenatge que ret a la memòria col·lectiva gallega a través d'un crit d'alerta davant «l'alarmant pèrdua d'identitat de la gent d'aquest país», com diu Xavier, l'escriptor protagonista del relat. És per això que l'autor retorna a la tradició oral ancestral gallega en parlar d'aquells contes d'hivern que l'avi d'Adrià, l'amic pintor de Xavier, li contava de menut.

Al marge de plantejaments narratius i estructures, un altre mèrit de l'autor és el tractament dels personatges de *poc relleu*, bé amb unes pinzellades acurades, bé en evocar persones que mai no hi apareixen físicament, però que aporten suspens al relat. Tot plegat, les veus narratives, les històries insospitades i aquests personatges espectre fan de *Cartes d'hivern* una novel·la oberta a tots els públics.

CARTES D'HIVERN. AGUSTÍN FERNÁNDEZ PAZ.

TRAD. JOSEP FRANCO. BROMERA, 1997.

Al pot menut
hi ha la bona
confitura

El setmanari del País Valencià

EL PUNT

Amb la

Cultura

Bancaixa

**Si no és bo per a tu,
no és bo per a nosaltres.**

EL GRUIX DELS LLIBRES

TERESA DURAN

ENGUANY BROMERA TREU AL MERCAT DOS NOUS TÍTOLS, *ANIMALS SALVATGES* I *ANIMALS DEL CAMP*, QUE TENEN LA PARTICULARITAT DE SER LES PRIMERES PUBLICACIONS QUE L'EDITORIAL FA AMB PÀGINES DE CARTÓ RÍGID I BEN GRUIXUT. NO ÉS LA PRIMERA EDITORIAL A FER-HO NI TAMPOC, SEGURAMENT, SERÀ

LA DARRERA. PERÒ TANMATEIX VAL LA PENA RESSENYAR-NE LA NOTÍCIA PER TAL COM AQUESTA INICIATIVA S'INSCRIU DE PLE EN L'AFANY D'EXPANDIR LA LECTURA DES DE LES EDATS MÉS PRIMERENQUES DELS INFANTS TOTHORA DEMOSTRAT PER AQUESTA EDITORIAL D'ALZIRA.

Que potser les imatges dels animals que omplen els fulls d'aquests llibres no podrien ser impreses en altres tipus de paper? O potser és que el cartó, tan semblant al de les capses de bo de bo és més adient per a retenir tant les bèsties salvatges com les bestioles dels camps i les vinyes? Ni una cosa ni l'altra. No és pas el tema en si ni la qualitat de la impressió el que sobresurt en aquest parell de títols, sinó que el més important és el lector a qui s'adrecen. Es tracta de dues obres fetes, com sempre, amb rigor i qualitat, per a iniciar la infantesa en el plaer de la lectura i, força més concretament, en el goig de la descoberta de l'objecte llibre.

Qualsevol objecte pot atreure l'atenció d'un infant i desvetllar el seu interès sobre què és allò i com funciona. Fins i tot per saber quin gust té o quin soroll fa. Però hi ha un objecte,

entre tots els objectes d'aquest món, pel qual una societat culta té alhora respecte i admiració. Aquest objecte és el llibre. Certament podem posar força llibres en mans dels infants, des d'*El Capital* de Karl Marx fins a *La Divina Comèdia* de Dante Alighieri. I pot ser que s'hi entregui tant com amb un zing-zing o una espadenya... Tot i així, anys i anys d'experiència didàctica

han demostrat que, perquè un infant descobreixi el goig del llibre i la lectura, determinats llibres són més adients que d'altres.

EL PODER DE LES IMATGES

Ara com ara sembla cosa provada i aprovada que les imatges exerceixen un paper importantíssim en l'adquisició del coneixement d'allò que és un llibre per part dels més tendres infantons. També aquí, un infant podria trobar plaer i complaure's en qualsevol imatge, tant si es tracta d'una postal com del darrer prospecte de Mercadona. Però és evident que també l'experiència de tots plegats porta a admetre que determinades imatges seran més adients que d'altres de cara a entendre un fet cabdal en l'educació i aprenentatge d'un infant. La majoria de les imatges són la representació gràfica d'alguna

Els llibres amb fulls de cartó gruixut són fets per tal que el diàleg que manté l'infant amb l'objecte que té entre mans sigui llarg, reiteratiu, sovintejat i productiu

cosa, i entendre la representació no és un fet congènit. A entendre la representació s'hi aprèn. I s'hi aprèn dialogant amb un adult. Si pot ser (i és del tot recomanable fer-ho així) comparant amb l'adult un llibre com aquests que ara presenta Bromera.

Els llibres amb fulls de cartó gruixut són fets no solament per tal que el petit lector incipient hi faci un ràpid cop d'ull per aprendre què hi ha representat en aquella plana. Són fets, sobretot, perquè el diàleg que manté l'infant amb l'objecte que té entre mans sigui llarg, reiteratiu, sovintejat i productiu. Un paper massa prim en mans poc avesades al delicadíssim gest subtil de passar full permetria un diàleg massa curt, el temps d'un sospir, d'una onomatopeia, d'un estrip... Cal un gruix important de pasta de paper a fi que hi hagi temps i ocasió de senyalar, pronunciar, girar, picar, colpejar, llepar, ensumar, riure, xisclar, buscar-ne l'extrem, anar endavant, endarrere, deixar caure allò que apareix i desaparèixer a grat i voluntat del petit infant...

**La presència
enjogassada d'un adult
és bàsica per a iniciar
l'infant en els mots
i la música fonètica
que serveixen per a
designar allò que
la imatge representa**

Accions totes aquelles encaminades a comprendre que l'artefacte llibre és una mena de petita caixa escènica on es duen a terme i alhora dues funcions principals: la que permet reconèixer allò que el dibuix representa i la que permet familiaritzar-se amb el ritual de compartir llibre, lectura i comunicació.

Per a la primera d'aquestes funcions, la presència enjogassada d'un

adult o company major és bàsica per a iniciar l'infant en els mots i la música fonètica que serveixen per a designar allò que la imatge representa a fi que aquest vagi repetint-ho i establint la relació entre nom i forma.

Per a la segona d'aquestes funcions, l'adult també hi exerceix un bon paper, però el paper principal corre a càrrec de l'infant que aviat sabrà que li toca a ell menar el joc i que aquell només és un joc que es descabdella amb el llibre al davant, entre les mans. Que és ell qui ha de reclamar el llibre, qui l'ha d'agafar, qui ha de demostrar que és partícip del gaudi de saber que aquella capsula és molt més que una gàbia d'animals, que és la capsula màgica per la qual ell, l'infant, es fa amo del món i de la seva memòria.

Ni Aladí, amb tota la seva llàntia, va posseir mai res de tan valuós, ni de tan definitiu.

ANIMALS DEL CAMP / ANIMALS SALVATGES.

GUIDO VAN GENECHTEN. BROMERA, 2008.

EDICIÓ EN CASTELLÀ EN ALGAR EDITORIAL.

subscriu-te a Mètode i rebràs un regal

Si et subscrius ara a la revista podràs escollir com a regal de benvinguda el llibre *Els nostres naturalistes*, de Josep M. Camarasa i Jesú I. Català, segon títol de la col·lecció MONOGRAFIES MÈTODE. Si ho prefereixes, podràs triar també entre el DVD amb els 50 primers números de MÈTODE, la samarreta dissenyada per Artur Heras amb el lema «Cultivar la ciència» o el llibre *Albert Einstein. El seu segle i la seua ciència*.

Núm. 59 (Tardor 2009):

Comprovat científicament!

Monogràfic coordinat per Matiana González Silva i Àlvar Martínez Vidal

SUBSCRIPCIONS*

Servei de Publicacions de la Universitat de València. C/ Arts Gràfiques 13, València 46010

Telèfon subscripcions: 96 386 45 61

www.metode.cat

*Preu Subscripció anual 2008 (4 números l'any): 22€ per a Espanya, 35€ per a l'estranger

COM AVORRIR LA LECTURA LA MANERA INFAL·LIBLE DE FER QUE ELS INFANTS ODIEN ELS LLIBRES

Que si no tinc temps, que si llegir cansa, que si els llibres són cars... Posats a buscar, trobarem mil i una excuses que ens repetim per a no llegir. No obstant això, conscients dels beneficis de la lectura, volem que el nostre fill, la neboteta o el nét sí que siga lector. Però no totes les estratègies són adequades. De vegades, sense adonar-nos-en, provoquem l'efecte contrari: que avorrisquen la lectura.

LA LECTURA NO HA DE SER UNA OBLIGACIÓ

En les primeres etapes hem de ser pacients per ajudar-los a desxifrar el codi de l'escriptura. Quan comencen a llegir en veu alta, no els retraguem mai els errors que puguen cometre; al contrari: aplaudim sempre els encerts. A més, no hi ha res que separe més un xiquet d'un llibre que l'obligació. Si tractem d'imposar-li la lectura «perquè sí» només aconseguirem distanciar-lo. Cal evitar també menysprear els gustos dels xiquets. Molts lectors adults van començar amb les aventures de Mortadel·lo o Pumbi, o les obres d'Enid Blyton.

UNA TEMÀTICA APROPIADA PER A CADA EDAT

Deixem que xiquets i xiquetes troben també el seu camí, els gèneres i els autors que més els agraden. I donem-los suport: si trobem inadequada la seua tria, tractem de suggerir –amb molt de tacte!– alternatives. Però sempre hem d'adequar les lectures que proposem als menuts a les seues necessitats, gustos i aptituds. Tinguem en compte aspectes com

l'extensió, la temàtica o el llenguatge abans de proposar-los una lectura. Deixem-nos aconsellar i, sobretot, no els donem Tòlstoi als 8 anys!

El que és una obra mestra per a un, pot ser un rotllo insuportable per a un altre. Un xiquet es convertirà en lector si troba llibres que realment l'apassionen i l'atrapen. Si s'avorrix amb un títol concret, pot deixar-se'l i començar-ne un de nou: hi ha mil llibres més esperant-lo!

LLEGIR PER PLAER, SENSE RES MÉS

Si algú ens exigira resumir en un full cada capítol de la nostra sèrie favorita, segur que la detestaríem. Els pares no hem de reclamar-los comentaris per escrit de les lectures que fan a casa per gust; en el seu temps d'oci, deixem que es divertisquen llegint i prou.

És bo que pares i mares s'interessen pel que lligen els seus fills a l'escola, i és perfecte compartir lectures amb ells, però sempre amb un esperit constructiu i positiu, no per a examinar-los ni interrogar-los. Parlar de llibres, de forma correcta, pot enfortir els llaços entre pares i fills.

«Si llegires més, trauries millors notes.» «Veus el teu amic Marc? Ell sí que ho aprova tot. Perquè llig molt, no com tu.» Perfecte. Ja tenim un xiquet que odia els llibres. I, potser, també el seu amic Marc... Els bons lectors lligen pel pur plaer individual, per evasió, per ànsia de coneixement personal, no exclusivament per obtindre millor rendiment acadèmic. Motivem a casa la lectura per distracció, per entreteniment.

SI LLEGIR ÉS UN CASTIC...

«Fins que no t'acabes la novel·la, no hi ha tele ni Internet.» «Ja està bé de jugar a la consola i posat a llegir!» Ordes ideals perquè detesten els llibres. La lectura ha de ser una alternativa més d'oci, no un substitut odiós. Si aconseguim que s'organitzen bé, trobaran temps per a tot.

En conclusió: si volem fer joves lectors, haurem de ser subtils i animar, suggerir, incitar i motivar, mai imposar, ni obligar, ni forçar. Ningú es fa lector de la nit al dia. Si ens veuen llegint i els llegim regularment, potser aconseguirem que s'interessen per la màgia dels llibres.

ESPAI ELABORAT PER LA FUNDACIÓ BROMERA
PER AL FOMENT DE LA LECTURA.
www.fundaciobromera.org

Hola, estúpid monstre pelut!

Fina Casallerrey / Marina Seoane

Traducció de Josep Franco

Col. «El Micalet Galàctic», 140

96 pàg. Bromera, 2008

Muriel viu de primera mà la violència de gènere a través del maltractament psicològic que exerceix son pare envers sa mare. Aquest apropament literari a una de les nostres plagues socials té la peculiaritat d'estar escrit perquè el lligem xiquets i xiquetes a partir de 10 anys. Un repte literari on es demostra el bon quefer de Fina Casallerrey per a ajudar els lectors joves a prendre consciència d'aquest complex drama humà.

Tot comença quan Muriel encara està al ventre de sa mare, i continua durant els seus primers anys de vida. Són la veu i la mirada d'aquesta criatura les que descriuen les situacions dramàtiques que li toca viure per culpa d'un pare que ha canviat: masclista, dictador, alcoholitzat, que denigra sa mare i que sap guardar les formes fora de casa.

La delicadesa, el lirisme i el simbolisme didàctic que caracteritzen l'escriptura de Fina Casallerrey esdevenen la clau d'aquest relat esfereïdor amb un final sorpresa.

AMANDA GASCO

Ricard, l'escultor

Gianni Rodari / Montse Tobella

Col. «El Micalet Galàctic», 141

64 pàg. Bromera, 2008

Un cop més, l'infal·lible Gianni Rodari ens transporta al món de la fantasia amb la història d'en Ricard, un artista amb molt de talent. Fa unes estàtues molt especials que, un cop acabades, cobren vida i es comencen a bellugar. En Ricard no té cap problema per a deixar-les fer la seva i que corrin amb llibertat pel món.

Tanmateix, les estàtues sempre tornen per fer alguna reclamació. El bomber de fusta, per exemple, està amoïnada perquè no pot exercir la seva professió, ja que es pot cremar, i el cavall de marbre no vol anar per la vida sense cua. En Ricard intenta explicar-los que són estàtues, no persones, però no hi ha manera de convèncer-los i es posa a treballar com si allò fos un hospital d'estàtues.

Un llibre deliciós per a lectors a partir de 6 anys, amb unes il·lustracions magnífiques que sembla que s'hagin de posar a córrer i a parlar com les estàtues d'en Ricard. Una història sobre la imaginació i la creativitat que divertirà a tots els públics.

SONIA REAL

Cròniques d'un rei

Víctor Labrado / Francesc Santana

Col. «El Micalet Galàctic», 136

182 pàg. Bromera, 2008

«Aquesta història és una llegenda, però tampoc no són mentida; són la forma amena i senzilla d'explicar un fet semblant.» Amb aquestes paraules Víctor Labrado comença *Cròniques d'un rei*. I és que, en l'any en què celebrem el 800 aniversari del naixement del rei Jaume I, no hi ha millor regal que acostar una de les quatre grans *Cròniques* als més joves. Així, Labrado selecciona alguns dels passatges del *Llibre dels fets* de Jaume I i els adapta perquè els lectors a partir de 12 anys puguin entendre i saber d'on ve la nostra identitat com a poble valencià.

El relat s'inicia amb el naixement de Jaume I, i narra també com, després de la mort de son pare, és coronat rei. Després, les conquestes de Mallorca i de València seran les protagonistes. Una narració àgil i fluida molt ben acompanyada per les il·lustracions magnífiques de Francesc Santana, qui amb els seus traços aconsegueix traslladar-nos als retaules de l'època.

ANDREA R. LLUCH

FINA CASALLERREY (Xeve, Pontevedra, 1951) és una veu imprescindible del panorama literari actual. Aquesta escriptora gallega ha guanyat, entre altres, el Premi Nacional de Literatura Infantil i Juvenil, i ha publicat diverses obres en Bromera.

GIANNI RODARI (Omegna, 1920 - Roma, 1980) és un mestre en l'art d'explicar contes. Autor dels imprescindibles *Contes per telèfon*, ha esdevingut un clàssic per a grans i petits. Al catàleg de Bromera es troba també una altra obra seva: *Història de Marco i Mirko*.

VÍCTOR LABRADO (Sueca, 1956) és llicenciat en filologia i professor de Secundària, a més d'escriptor. Ha cultivat diversos gèneres literaris i ha publicat, entre altres títols, *Llegendes valencianes*, que recull part de la nostra tradició oral.

Els fantasmes de Bloody Hill

Tim Wilson / Escletxa

Col. «El Micalet de Por», 5

126 pàg. Bromera, 2008

Malcom, Arnold i Pete no entenen per què tots eviten parlar de Bloody Hill, un poble fantasma no massa llunyà. I si amaga un tresor? Convençuts que existeix un secret i decidits a esbrinar quin és, s'endinsen en la misteriosa boira que n'envaïx els carrers sense saber que estan cabussant-se en un malson terrorífic. Centenars d'espectres els obligaran a participar en un joc on sobreviure serà l'únic objectiu. Prompte descobriran un passat de bruixeria, profanacions, morts estranyes i venjança...

Tot i que potser amb els pèls de punta, els lectors a partir de 12 anys no podran deixar aquesta història, amb il·lustracions tan atractives com esborronadores. De la mateixa manera que ningú que passe per Bloody Hill no s'escapa després dels sons intranquils, cap jove que s'endinse en les històries d'«El Micalet de Por» no podrà evitar caure en alguna altra de les seues aventures esgarrioses. I és que, afortunadament, la col·lecció és un remei excel·lent contra la por envers la lectura. ●

MARTA ESTRELLES

TIM WILSON és el pseudònim d'un escriptor que vol mantenir oculta la seua identitat. Diuen els especialistes en la matèria que la investigació de fenòmens paranormals l'ha posat en contacte amb esperits que inspiren els seus relats inquietants.

Hikikomori (L'era del buit)

Jordi Faura

Col. «Bromera Teatre», 43

XXII Premi de Teatre

Ciutat de València

118 pàg. Bromera, 2008

Hikikomori significa en japonés 'aïllament' i dona nom als adolescents d'aquell país que decideixen voluntàriament tancar-se en l'habitació de sa casa. Aquesta obra explora la societat actual japonesa, el món dels adolescents i els lligams entre Occident i Orient. La peça ens presenta una família japonesa (el pare, la mare, una filla i un germà hikikomori) i la relació que mantenen amb un estranger i amb els amics del fill que estan a punt de fer un important examen d'ingrés a la universitat. Precisament aquest examen, que per als joves japonesos i les seues famílies és la porta cap a l'èxit o el fracàs, és un tema latent durant tota l'obra, com també l'actitud de la filla del matrimoni, una autèntica *fashion victim*, amb la societat que l'envolta. L'autor ens ofereix en aquest text un seguit de fotografies fixes entorn de la decadència d'una societat centrat en aquells que han de mantenir-la en un futur: els adolescents. ●

MARIO REYES

JORDI FAURA (Sabadell, 1982) ha estudiat a l'Institut del Teatre de la Diputació de Barcelona. És autor d'un grapat d'obres entre les quals destaca *Cerberus* (2008), amb què va guanyar el III Premi de Teatre Ciutat d'Alzira Palanca i Roca.

L'esfinx

Antoni Prats

Col. «Bromera Poesia», 80

Premi Alfons el Magnànim

València de Poesia

64 pàg. Bromera, 2008

L'esfinx transmet molta vida condensada: patida, carregada, i també qüestionada, que la manté intensa i emocionant. L'obra plana com un contrapunt a l'experiència viscuda. El gran enigma que envolta les nostres certeses d'anar anant, tan aparents com fràgils. O potser l'aventura del coneixement més principal, que no és tècnica sinó saber viure.

En les tres parts, «Aurora», «La platja» i «El rellotge», Prats imposa imatges d'elements naturals com a base i espill de l'existència. Amb vertigen davant l'abisme i la innocència de qui cerca, el vent i el desert esdevindran platja sense confins, esperança per al somni. L'atzar, el foc, el mar i la cadència de les ones descobreixen un món aspre, que reserva una indiferència hostil que d'antuï ens despulla de la vanitat. Finalment, Prats mostra ferides dels nusos familiars amb dolor seré. I tot sense perdre l'impuls vital, «car hem après que ningú no coneix / l'etern secret d'aquesta bella esfinx». ●

EDUARD RAMÍREZ

ANTONI PRATS (Sueca, 1946) resideix a Dénia, on és professor d'ensenyament secundari, i està implicat en l'Institut d'Estudis Comarcals de la Marina Alta. Dirigeix la revista *L'Aiguadolç* i ha escrit, a banda de poesia, narracions breus i crítica.

Diccionari multiús

Josep Lacreu i altres

Col. «Materials»

1.072 pàg. Bromera, 2008

És indubtable que un xiquet no llig igual que un adult i, per tant, les històries li arriben a través de fonts diferents (llibres amb lletra més gran, amb moltes imatges, a través de la veu dels adults...). De la mateixa manera, doncs, no pot resoldre els dubtes lingüístics que se li plantegen, alguns també diferents dels de l'adult, consultant les mateixes fonts. D'entrada per una qüestió física: us imagineu les manetes d'una xiqueta de set o huit anys passant les pàgines de, per exem-

ple, el *Gran Diccionari de la Llengua Catalana*?

Tot i que l'adaptació dels clàssics té defensors i detractors, és evident que si està ben feta resulta interessant perquè, almenys, serveix per a donar a conèixer l'obra als menuts i pot ocasionar que els que no s'hi haurien acostat mai de grans en tinguin coneixement i els que sí que ho haurien fet n'hagen tingut un tast durant la infantesa i no hagen hagut d'esperar a conèixer personatges i històries que ja formen part de la nostra cultura i de l'imaginari col·lectiu.

De la mateixa manera podem considerar que ocorre amb els diccionaris i els materials de consulta lingüística.

Un xiquet no té les mateixes necessitats per a resoldre els dubtes que pugui tenir un adult. Solen ser qüestions més puntuals, relacionades amb el vocabulari, amb la traducció de paraules de valencià a castellà, amb l'ortografia, amb la sinonímia i l'antonímia... Però no amb l'etimologia o amb els usos arcaics, per exemple.

Per a resoldre cada aspecte d'aquests hi ha diccionaris publicats adequats a l'edat dels menuts, però us imagineu com deu pesar una motxilla carregada amb tot aquest material, més els llibres de text, més les llibretes?

El *Diccionari multiús* és una bona eina que engloba els diversos aspectes que se'ls solen plantejar als menuts dels últims cursos de Primària i ESO en la tasca escolar diària. Sense deixar de banda la resta de materials, que ben bé poden ser una font de consulta a través de la biblioteca d'aula o de casa, aquest nou volum de Bromera.txt permet una consulta eficaç sense l'angoixa que li pot crear al menut haver de consultar fonts diferents.

Si els xiquets consulten una obra lexicogràfica al seu abast, pensada per a ells, després no tindran por d'accedir a altres tipus de fonts de consulta, com tampoc els farà por acostar-se a la versió completa del *Tirant*, si n'han fet un tast previ.

BEGONYA SOLER

BORMAC S.L. ARTES GRAFICAS

Pol. Industrial El Plà • Carrer de la Trama, 5 • Apd. 127

Tel.: 96 291 60 30 • Fax: 96 291 63 23

correo@graficasbormac.net • diseno@graficasbormac.net

www.graficasbormac.net • 46870 / ONTINYENT (Valencia)

PREMIS LITERARIS CIUTAT D'ALZIRA 2008

ELS XX PREMIS LITERARIS CIUTAT D'ALZIRA ES LLIUAREN EL 14 DE NOVEMBRE EN LA VETLADA MÉS CONCORREGUDA DE LA HISTÒRIA D'AQUEST CERTAMEN. EN TOTAL, 159 ORIGINALS OPTAVEN

ALS 90.000 € DE DOTACIÓ GLOBAL DELS PREMIS, REPARTITS ENTRE LES MODALITATS DE NOVEL·LA, DIVULGACIÓ CIENTÍFICA, ASSAIG, NARRATIVA JUVENIL, NARRATIVA INFANTIL, POESIA I TEATRE.

El lliurament dels Ciutat d'Alzira va reunir vora 1.100 persones en el sopar més multitudinari fins ara. Aquest rècord d'assistència demostra que, any rere any, creix el suport que el certamen rep per part del món cultural, polític, sindical, educatiu i social.

Els afortunats de la nit, amb l'alcaldeessa d'Alzira. D'esquerra a dreta, Francesc Gisbert, Josep Ballester, Carmel Ferragud, Elena Bastidas, Lourdes Boigues, Juli Capilla i Jordi Faura.

Josep Ballester va ser el guanyador del XX Premi de Novel·la Ciutat d'Alzira amb *El col·leccionista de fades*, una obra ambientada en l'Oxford victorià que narra la vida més íntima d'un jove molt aficionat a la fotografia i que sent una forta estima pels infants. A través d'una narració fragmentada i poètica, es revela un personatge reprimat i angoixat que, amb el pas del temps, esdevindrà cèlebre per la seua obra literària al cap de pocs anys. *Medicina per a un nou regne* —un títol que ens mostra quina era la consideració de la medicina en temps de Jaume I—, de Carmel Ferragud, ha sigut l'obra guardonada amb el X Premi d'Assaig Mancomunitat de la Ribera Alta. El III Premi de Poesia Ibn Jafadja ha correspost a *L'Instant fugaç*, de Juli Capilla, un poemari que aborda la fragilitat de la condició humana, però que també fa una exaltació vital i passional de la vida en contraposició a la mort.

D'altra banda, el jurat del XIV Premi Europeu de Divulgació Científica Estudi General va decidir declarar desert aquest guardó, ja que ha considerat que les obres presentades, tot i tenir una qualitat científica molt elevada, no aconsegueixen completament l'objectiu divulgador del premi.

Tal com es va fer públic anteriorment, el III Premi de Teatre Ciutat d'Alzira Palanca i Roca ha sigut per a *Natura morta*, de Jordi Faura, una obra colpidora que recrea la història de Josef Fritzl, el *monstre* de Viena, mitjançant la construcció d'una tensió dramàtica basada en els sentiments, lluny de sensacionalismes. Francesc Gisbert ha rebut el XIII Premi Bancaixa de Narrativa Juvenil per *La llegenda del corsari* —una novel·la d'aventures protagonitzada per una jove morisca—, i Lourdes Boigues ha sigut guardonada amb el XIII Premi de Narrativa Infantil Vicent Silvestre

per la història de dos xiquets que troben un estrany ocellet que els portarà a conèixer una realitat fantàstica i extraordinària, titulada *La mascota que no existia*.

Nombroses autoritats van assistir al sopar, entre les quals destaquen Ascensió Figueres, presidenta de l'Acadèmia Valenciana de la Llengua; Silvia Caballer, directora general del llibre, o els diputats Ana Noguera, Isabel Escudero i Enric Morera. No hi van faltar tampoc representants de les entitats patrocinadores: Rosa Sebastià, de la Mancomunitat de Municipis de la Ribera Alta; Josep M. Catalunya, de Bancaixa; l'alcaldeessa d'Alzira; Josep Gregori, de Bromera; Xavier Panigua, de la UNED, i Francisco Tomás, rector de la Universitat de València. ●

MÉS INFORMACIÓ SOBRE LES OBRES GUANYADORES, EN LA SECCIÓ «PREMIS» DE WWW.BROMERA.COM.
FOTOGRAFIES: BERNAT GUTIÉRREZ.

LA FUNDACIÓ BROMERA AMB EL VOLUNTARIAT

TAMBÉ PARTICIPA EN LA CAMpanyA «LLEGIR ENS FA MÉS GRANS».

La Fundació Bromera per al Foment de la Lectura i Escola Valenciana han signat un acord de col·laboració pel qual la Federació ha rebut 1.300 llibres de l'última campanya «Llegir en valencià, per a conèixer-nos». Es tracta d'un total de 100 col·leccions, amb 13 títols cadascuna, que aprofundeixen en les característiques identitàries del nostre poble –cultura i tradicions, economia, gastronomia, arquitectura o contes populars, són alguns dels temes que tracten aquests llibres fets expressament per a la campanya– i que la Fundació dona per al programa de voluntariat del valencià, amb la qual cosa contribueix en la tasca important que voluntaris i aprenents desenvolupen en favor de la nostra llengua.

D'altra banda, la Fundació participa també en una altra iniciativa de gran abast, amb la difusió de la *Guia pràctica per a fer fills lectors*. Concretament, consisteix en la distribució del llibre –el 14 de desembre– amb els diaris *La Vanguardia*, *El Periódico*, *Avui* i el setmanari *Presència*, dins de la campanya «Llegir ens fa més grans» de la Generalitat de Catalunya.

NOVETATS NADAL

UNA BONA SELECCIÓ DE PROPOSTES PER A REGALAR AQUESTES FESTES ALS JOVES LECTORS.

El catàleg d'Algar Editorial ve ple de propostes per a encertar amb els regals dels xiquets i les xiquetes. La nova col·lecció «Libros de Cartón» és la millor opció per als més menuts. *Animales del campo* i *Animales salvajes* encantaran els infants a partir d'un any. Per a aquells que comencen a llegir (a partir de 6 anys), *Ricardo, el escultor*, de Gianni Rodari, amb dibuixos de Montse Tobella, és una elecció excel·lent. En la col·lecció «Calcetín», també trobarem títols per a xiquets a partir de 8 anys –*El hado Waldo*, de Carmen Gil–, de 10 anys –*¡Vaya lío de ratas y gatos!*, de Anna Tortajada, i *Viene el río recitando*, de Antonio García Teijeiro–, i de 12 anys –*Cocodrilo de barrio*, de Max von der Grün.

Els joves també podran gaudir de la lectura durant el Nadal amb les novetats de la col·lecció «Algar Joven». *Rostros sobre Bagdad*, de Juan Kruz Igerabide, mostra el passat esplendorós d'un present destruït per la guerra; mentre que *Cartas de amor*, de Fran Alonso, obri una porta a l'esperança a través d'uns textos epistolars escrits des de situacions difícils.

DITES

I SUGGERIMENTS

«El plaer més gran de la vida consisteix a dur a terme allò que tot el món diu que no pots fer.»

WALTER BAGEHOT

«Els traductors són els herois ocults de la literatura, els instruments sovint oblidats que fan possible que les diferents cultures puguin comunicar-se i entendre que, des de qualsevol racó del món, tots vivim en un sol món.»

PAUL AUSTER

«L'acte central de la literatura no és l'escriptura, no és l'edició: és la lectura.»

JOAN TUDELA

«Moltes coses ja en encobertes per minva de negligents descobridors.»

JOAN ROÍS DE CORELLA

«La lectura fa l'home complet; la conversa el fa àgil; escriure el fa precís.»

FRANCIS BACON

NOVETATS DE BROMERA.TXT

ELS NOUS MATERIALS DE LLENGUA I LITERATURA ADAPTATS A LA LOE ARRIBEN A LES AULES DE BATXILLERAT AMB ÈXIT.

Batec, els llibres de llengua i literatura amb els objectius i la metodologia de la LOE, s'han estrenat aquest curs en les aules amb una

acollida molt bona per part dels docents. Aquests nous materials treballen la literatura des dels inicis fins a l'actualitat, amb un nou enfocament de la literatura del segle xx directe i comunicatiu, i a banda aprofundeixen en els punts de la normativa més necessaris perquè l'alumnat tinga una bona competència lingüística. A més, inclouen textos dels autors més emblemàtics de tot l'àmbit lingüístic i presten una atenció especial a la producció valenciana.

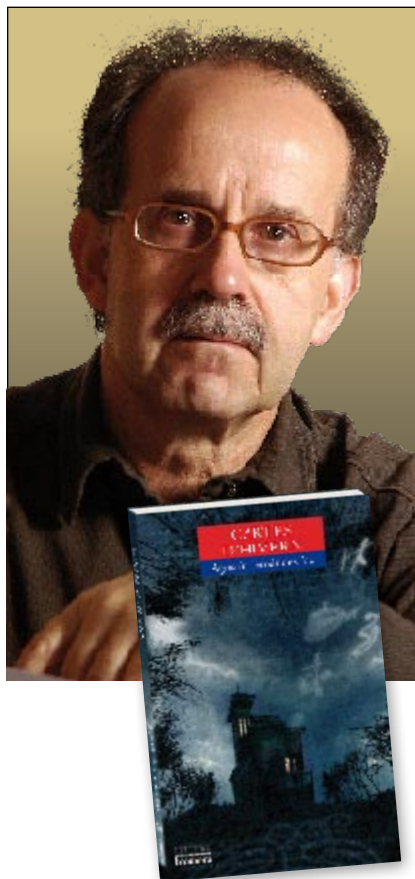
Tanmateix, Bromera manté la voluntat de proporcionar als ensenyants els nous materials que exigeix la LOE adaptats a les seues necessitats. La implantació de nous materials continuarà el pròxim curs, i per això el Departament Didàctic d'Edicions Bromera continua treballant en els llibres de text que s'hauran de renovar el 2009-2010: els del tercer cicle de Primària i els de segon de Batxillerat, alhora que preparen noves propostes per a altres assignatures.

LA GALÍCIA MÀGICA

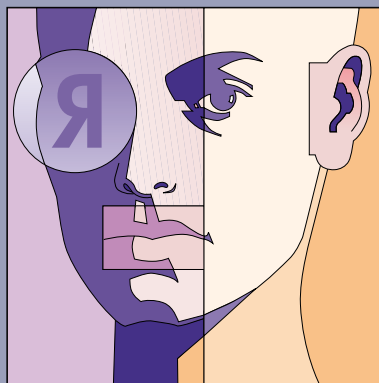
D'AGUSTÍN
FERNÁNDEZ PAZ

Ara que Agustín Fernández Paz acaba de guanyar el Premi Nacional de Literatura Infantil i Juvenil és un bon moment per a recordar un dels seus millors llibres, *Cartes d'hivern*, en la llengua original, publicat ara fa dotze anys i reconegut amb el Premi Rañolas de la Crítica al millor llibre editat l'any 1995. Un llibre que ja du una vintena d'edicions, «un fet poc habitual en el panorama del llibre gallec», com ell mateix escriu en l'apèndix titulat «12 anys després».

Dins del que l'autor anomena «literatura de frontera» —aquella que interessa a la gent jove i, també, als lectors en general— la novel·la *Cartes d'hivern* i les traduccions que se n'han fet han estat un èxit, tal com ho ha demostrat la resposta a la versió de Bromera, un dels grans encerts de la col·lecció «Espurna», de la qual en onze anys l'edito-

El retrovisor

LOURDES TOLEDO

ria ha tret díhuit edicions. La primera va aparèixer el 1997 i l'última, que ara presentem, té a penes unes setmanes de vida i ens arriba revisada per l'autor amb el propòsit —com ell mateix escriu— de «satisfer la curiositat dels lectors». Així doncs, a partir d'un text més acurat i d'un apèndix esclaridor sobre la novel·la vista en perspectiva, l'autor s'apropa als lectors amb sinceritat, decisió i encert.

AGUSTÍN FERNÁNDEZ PAZ (Vilalba, Lugo, 1947) és un escriptor enamorat de la ciència-ficció i de la literatura de misteri. Autor d'una narrativa construïda sobre el suspens, la màgia i la cultura gallega, és, ara per ara, el *best-seller* de la literatura juvenil en gallec. Bromera va ser la primera editorial a traduir-lo, amb *Les flors radioactives*. D'aleshores ençà ha publicat, amb un gran èxit, molts altres títols seus, com ara *Aire negre*, *Nit d'ombres voraces* o *Només ens queda l'amor*, Premi Nacional de Literatura Infantil i Juvenil 2008.

I com ha estat possible un èxit tan gran?, es demanaran alguns lectors. Doncs bé, si escorcollem en la història que conta la novel·la i sobretot en com està construït el relat, trobarem part de la resposta.

Explica l'autor que quan va ençar la redacció del llibre, tot just acabava de regressar d'un viatge a Berlín. D'allà havia dut a la seua filla una col·lecció de nines russes, les populars matrioixkes, aquelles que encaixen l'una dins de l'altra a la perfecció. Si obrim aquestes nines una per una, descobrim que la més gran n'amaga sempre una de més petita, i això és, a grans trets, el que ocorre en la novel·la: una veu narradora n'engloba una altra, i aquesta segona n'amaga una de tercera, i ben encaixades sembla que en formen només una de forta i potent. Cert és que de com s'obrin i com es tanquen gradualment i sistemàtica aquestes veus, el lector no se n'adona de primer moment, potser cal una segona lectura, però segons l'autor, i hi estic d'acord, aquest és el mèrit principal del llibre.

A banda, però, del recurs del joc de veus, de l'excusa, ja utilitzada, de l'anunci immobiliari, i del format epistolar, *Cartes d'hivern* té un valor afegit: l'homenatge que ret a la memòria col·lectiva gallega a través d'un crit d'alerta davant «l'alarmant pèrdua d'identitat de la gent d'aquest país», com diu Xavier, l'escriptor protagonista del relat. És per això que l'autor retorna a la tradició oral ancestral gallega en parlar d'aquells contes d'hivern que l'avi d'Adrià, l'amic pintor de Xavier, li contava de menut.

Al marge de plantejaments narratius i estructures, un altre mèrit de l'autor és el tractament dels personatges de *poc relleu*, bé amb unes pinzellades acurades, bé en evocar persones que mai no hi apareixen físicament, però que aporten suspens al relat. Tot plegat, les veus narratives, les històries insospitades i aquests personatges espectre fan de *Cartes d'hivern* una novel·la oberta a tots els públics.

CARTES D'HIVERN. AGUSTÍN FERNÁNDEZ PAZ.

TRAD. JOSEP FRANCO. BROMERA, 1997.

Al pot menut
hi ha la bona
confitura

El setmanari del País Valencià

EL PUNT

Amb la

Cultura

Bancaixa

**Si no és bo per a tu,
no és bo per a nosaltres.**